

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin. za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice štev. 2.

Štev. 29.

V Ljubljani, dne 22. julija 1909.

Leto XXII.

Slovensko ljudstvo odobruje delo slovenskih in čeških kmečkih poslancev

O nas Slovencih danes govori ves svet. Divja, onemogla jeza je zavladala med Nemci. Nič se jim ne čudimo. Saj Nemec zaničuje Slovenca. Nikakor jim pa zato ne gre v glavo, da se sme po svojih poslancih tudi slovenski kmet v zvezi s češkim kmetom potegniti za svojega slovenskega bosensko-hercegovskega brata.

Zato taka jeza zdaj na češke in na naše kmečke poslance, ki ne pripuste, da sme po krivdi sedanje Bienenrthove vlade mažarski jud odirati bosensko-hercegovskega kmeta.

Državni zbor je sedanja Bienenrthova vlada poslala domov. Obenem pa bobnala v svet, kako da bo ljudstvo, kako bodo volivci obsodili, ker so se češki in slovenski kmečki poslanci potegnili za svojega slovenskega brata, kmeta v Bosni in Hercegovini.

Ljubljanski somišljeniki S. L. S. so sklenili, naj v Ljubljani ljudstvo govori in sodi delo naših poslancev. Sklicali so v ljubljansko veliko »Unionovo« dvorano shod, na katerega so povabili poslance, ljubljanske somišljenike S. L. S. in kmečke volivce iz bližnje ljubljanske okolice.

Ljudstvo je razumelo. V nedeljo je bila velika »Unionova« dvorana polna ljudstva. Navdušeno je ljudstvo pozdravljalo načelnika S. L. S., obsipalo ga s cvetlicami in prepevalo pred in po njegovem govoru slovanski bojni pesmi: »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«. Ravno tako navdušeno je pozdravljalo ljudstvo tudi ostale govornike: posl. dr. Korošca, voditelja koroških Slovencev dr. Brejca in po-

slanca dr. Kreka in jih obsipavalo s cvetlicami.

Ljudstvo je tudi soglasno odobrilo postopanje svojih poslancev v državnem zboru.

V današnji številki objavljamo nekaj odlomkov iz govora načelnika S. L. S. dr. Ivana Šusteršiča.

Skupen ideal Hrvatov in Slovencev je, da se ustanovi jugoslovanska država pod mogočno habsburško vladarsko hišo. Prva stopnja v tem boju se je izvojevala v znamenju popolne enakopravnosti vseh slovanskih narodov v državnem zboru skupno z zastopniki češkega ljudstva. Končala je s popolno zmago.

Ministrski predsednik Bienenrth je izjavljal, ko smo vložili nujne predloge, da bo pustil zborovati državni zbor čez poletje, ako ne umaknemo nujnih predlogov, ki smo jih vložili skupno s poslanci čeških kmetov. Ko smo se pogajali z Bienenrthom, smo izjavili, da smo pripravljeni, da se dogovarjamo o miru, a drugače ga ne sklenemo, kakor da se odpravi krivica, zadana bosenskemu kmetu, ki bo moral plačevati 10 odstotkov oderuški banki za njeno posojilo. Ako ministrski predsednik do jeseni odpravi kamen zapreke, bosensko agrarno banko, bo mogoča pametna beseda.

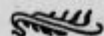
Dr. Šusteršič nato ostro okreca tiste, ki zdaj napadajo njega in njegove tovariše. Ni zdaj pravi čas za to. V seli odbora »Slovanske Enote« naj bi bili to storili. A molčali so kakor grob, ko se je sklepalo v »Slovanski Enoti« o obstrukciji. Rovanje proti »Slovanski Enoti« ima očividni namen delati na razkol »Slovanske Enote«, tako da bi se en del pridružil vladi.

Najkrepkejši je bil pa Šusteršičev odgovor na osebne napade, ki jih zadnje dni kar mrgoli v javnosti proti njegovi osebi. Rekel je med drugim:

Razširja se vest, da sem jaz iz sebičnih namenov začel obstrukcijo in da hočem minister postati. (Živahna veselost.) Gotovo, to je smešno, in opravičeno se smeje. Gospoda moja! Vir tega sumničenja so ljudje, ki o drugih tako mislijo, kakršni so sami. (Tako je!) Jaz se vendar lahko sklicujem na izpričevalo svojih tovarišev v državnem in deželnem zboru, pa tudi na izpričevalo vas vseh, na izpričevalo celega slovenskega ljudstva, da je meni vsako »štreberstvo« popolnoma tuje, in, gospoda moja, to sem opetovano dokazal z dejanji. Meni ne pride niti v sanjati na um, da bi se potezal za en portfelj, gospoda moja, za en ministrski portfelj, ki zame nima nobene vrednosti. Jaz sem preveč ministrov videl in poznam preveč penzionistov, kakor da bi zame imel ministrski sedež kaj vrednosti. (Burna veselost.)

Grem še naprej. Če bi kdaj slovenska delegacija prišla v položaj, da bi imela odločevati o tem, da stopi slovensk narodni zastopnik v svet krone, potem rečem danes tukaj, da enega bom pri tej priliki na vsak način brezobzirno izključil, in ta sem jaz sam. (Klici: Tega ne smete storiti!) Te pravice si od nobenega vzeti ne dam; to je moja osebna pravica, in ta moja izjava je tudi odgovor na tista podla sumničenja, ki se razširjajo od gotove strani nalašč, da bi s tem ponižali pomen našega velikega boja za pravice našega ljudstva. Mi se bijemo za pravice našega ljudstva, ne pa za portfelje. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Nadalje je naglašal posl. Šusteršič, da je le uspeh obstrukcije, da niso dali Italijanom laške fakultete v Trstu in pozval domače nasprotnike, naj jih v dvanašti uri sreča pamet.

Drugi protialkoholni kongres v Ljubljani.

Sijajno uspeli protialkoholni kongres, ki se je vršil v Ljubljani v nedeljo, 4. julija je bil pomenljiv zlasti iz dveh razlogov: Prvič, ker je bil nekako uradno priznan, drugič pa, ker se ga niso udeležile samo posamezne osebe, ampak predvsem društva in družbe po svojih zastopnikih. To niso bili več navdušeni posamezniki, ki so se zbrali k skupnemu posvetovanju, kako voditi boj zoper največjega škodljivca našega naroda, ampak zborovalo je društvo, priznano od vseh javnih činitelev. Deželni glavar je bil navzoč pri otvoritvi in je imel navdušen pozdraven govor. Deželni predsednik je poslal pismo, katero prinašamo nižje doslovno. To pismo nam sme biti poročstvo, da se bomo odslej v našem boju in prizadevanju mogli zanašati na uspešno pomoč vlade, in mi ne bomo zanemarili zahtevati te pomoči v vseh slučajih, kadar se nam bo zdelo umestno. Škot so pa poslali kot svojega zastopnika č. g. prelata Andreja Kalana. V začetku svojega delovanja so imeli abstinentje za sabo samo oporo škofijstva, zdaj so pritegnili k stvari tudi še deželno in cesarsko vlado. To je lep uspeh njihovega delovanja.

Upamo, da se nam bo do tretjega shoda posrečilo pridobiti še druge naše narodne in gospodarske organizacije, in da bo tretji protialkoholni shod postal slovesna manifestacija vseh naših organizacij in oblasti proti velikemu kvarljivcu naroda.

Drugo veselo znamenje na shodu je bilo, da so bili udeleženci večinoma zastopniki in odposlanci raznih društev, ki so po svojih zastopnikih izjavljala, da se strinjajo s cilji in nameni protialkoholnega gibanja. Lahko rečemo, da je ves boljši del našega naroda organiziran v resnih društvi po svojih zastopnikih bil navzoč na shodu. Nekateri kraji zaslužijo, da jih omenimo imenoma: iz homške fare jih je došlo 18, iz Višnjegore 16, iz Reteč pri Škofji Loki 12, ravnotako iz Črnuč, Domžal, Logatca, Dobrove itd. Ko bi se bila Ljubljana v toliki meri odzvala kakor dežela, bila bi velika dvorana natlačena polna. Ljubljana pa svoje dolžnosti ni storila.

Na odru je bila razstava, ki se je jako lepo videla: cele vrste okusno razpostavljenih brezalkoholnih pijač, 15 velikih slik, vse naše slovenske in nekaj nemških knjig.

Shod je otvoril dr. Krek z navdušenimi, ognjevitimi besedami. — Mi nismo nobena politična stranka in vabimo v svoje vrste vsakega, ki je pripravljen z nami sodelovati. Vendar smo stranka. Mi smo stranka onih žen, ki trpe vsled alkoholizma svojih mož, stranka revne, zanemarjene mladine, katere starši so vdani alkoholu, stranka našega bodočega pokolenja in našega prerojenega in pomlajenega naroda. Tudi mi delamo politiko, politiko čvrstega, treznega naroda, delamo obstrukcijo proti narodnemu sovražniku,

alkoholu. Nato prebere pozdravna pisma in telegrame in potem podeli besedo deželnemu glavarju Šukljeju. Deželni glavar pozdravi zborovalce, želeč mnogo uspeha. Zoper velikega sovražnika ste nastopili — pravi — zlasti med našim narodom povzroča strašno razdejanje. Zatorej vas še enkrat pozdravljam in vam želim, da ne omagate v boju in dovršite z uspehom započeto delo.

Prelat Kalan pozdravi v imenu škofije: Ne bom vas dolgo zadrževal. Brez npravne kreposti in treznosti ni nobenega pravega delovanja. Zato moramo z veseljem pozdraviti vse, kar k temu napeljuje in nobenega sredstva ne smemo zanemarjati. Zlasti ne tako važnega sredstva, kakor je abstinenca. Uspeh je pa slednjič v dobri meri odvisen od blagoslova božjega in zato želi treznostnemu gibanju obilo božjega blagoslova.

Dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški pozdravi v imenu društva za bolne na pljučih. V kratkem, a jedrnatem govoru začrta zvezo med alkoholizmom in jetiko in dokazuje, da je nemogoče uspešno se boriti zoper jetiko, ne da bi se dotaknili alkoholnega vprašanja.

Brat Jeločnik pozdravi v imenu mladeniške organizacije. Njen namen je, da omeji kolikor mogoče pijančevanje. Zato bo sledila sklepom shoda z največjo pazljivostjo in jih v svojem delokrogu izvršila. Bog blagoslovi! Na zdar!

Nato se prične predavanje.

Predpoldnem so govorili gg. inženir Turk, P. Gvidon in okr. sodnik Milčinski. Vsa predavanja in natančnejši popis kongresa priinese »Zlata Doba«, potem pa se bodo dobila še v posebni knjižici, ki naj si jo nabavi vsakdo, ker bo vsebovala mnogo dragocenega gradiva. — Občinstvo je sledilo vsem govorom do konca z napeto pazljivostjo in je vsakega govornika obdarilo z gromovitim odobravanjem. Sploh je vladalo cel dan v dvorani navdušenje in čilo razpoloženje. Vsi govori so bili izvrstno sestavljeni.

Popoldne so govorili še g. Vekoslav Ravnikar, dr. Göstl in župnik J. Kalan. Udeležba je bila istotako številna in zanimanje do konca neopešano. Dr. Levičnik je bil po vojaških vajah zadržan predavati.

V razpravi se je oglašil g. jurist Veble in razvijal v daljšem govoru pomen gospodarske organizacije za boj proti alkoholizmu. Dalje g. dr. Robida, ki je pridodal marsikako dobro misel, zakaj ima alkohol tako privlačno moč in kako ga treba omejevati.

Omeniti moramo še pozdrave dveli cenjenih gostov: učitelja Ogorelca od Sv. Barbare v Halozah in g. Šiligoja z Goriškega. Zastopana sta bila tudi Koroška in Trst.

Zvečer je sledila brezalkoholna veselica, ki je uspela nepričakovano lepo. Velika dvorana hotela »Union« je bila popolnoma zasedena. Mnogo občinstva je gledalo z galerij. Pred vsem moramo pohvaliti pevke in tamburašnje, ki so se obnesle tako, da si nismo mogli želeči bolje. Govorila sta g. Veble in Matija Mikelj iz Kamne

gorice. Pohvaliti je treba pa tudi gospodične, ki so se žrtvovale, da so okrasile dvorano in prodajale v njej jedila, šopke in brezalkoholne pijače.

Zdaj pa na novo delo in boj zoper našega največjega narodnega sovražnika!

Na shod so prišli sledeči pozdravi:

Deželni predsednik baron Schwarz je pisal: Čast mi je cenjenemu vodstvu izreči zahvalo za prijazno vabilo k protialkoholnemu kongresu, ki se vrši dne 4. t. m. Obžalujem, da sem službeno zadržan osebno se udeležiti, zagotavljam, da bom z zanimanjem sledil razpravam tega kongresa, ki ima v npravstvenem in narodnogospodarskem oziru gotovo veliko važnost. Zeleč najboljši uspeh prizadevanju tega pomembnega gibanja beležim

Schwarz,
deželni predsednik.

Dalje so prišli pozdravi od prvega avstrijskega društva zoper pivske navade, od dobrih temparjev in od zveze abstinentnih železničarjev na Dunaju.

Telegrami so prišli sledeči:

»Le zdrav in trezen rod bo dovzet za pravo izobrazbo in kulturo. Zato pozdravljamo vaše prizadevanje vse v boljšo bodočnost slovenskega ljudstva. Za slovensko krščansko-socialno zvezo za Goriško. Dr. Breclj, predsednik. Kremžar, tajnik.«

Pozdrav! Treznost, prihodnost Slovencev. — Krščanska organizacija Miren.

Naprej zastava zdržnosti
k splošni ljudstva treznosti!

Kosec, Celestin.

Odbor mladega društva abstinentov v Novem mestu navdušeno pozdravlja shod v nadi tudi na Dolenjskem pridobiti kar največ sobojevnikov. — Potočnik, Aumann, Lapajne.

Prevalje: Prazne čaše, srca puna — manje reči, više čina; tad če bit opet sretna — liepa naša domovina! Smelo v boj proti najljutejšemu neprijatelju slovenskih plemen! Strojna sv. Danijel. Miloš Sitenjak, učitelj, Ivan Serajnik, župnik, Kumprej, župan.

Maribor:

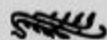
Le v boj, odločna četa,
za treznosti načela sveta,
da vzide skoro doba zlata!

Ljudevit Koser.

Dunaj: Ves alkohol, vse žganje — vzemi vrag, mi nismo zanje! Gostinčar.

Kongres je sklenil odposlati na višja mesta dve prošnj, in sicer na državni zbor, naj se pospeši sklepanje o postavi zoper pijančevanje; na deželni zbor pa, naj dežela ob razširjanju blaznice misli na zdravilišče za pijance.

Kongres se je obnesel vsestransko dobro, je bil velik korak v protialkoholnem gibanju, in daje upravičeno upanje, da bo vzbudil po celi deželi novo živahno gibanje na tem polju.

Političen pregled.

PO VIHARJU.

Vihar obstrukcije se je poleg, Bie- nert je vrata zbornice zaprl, državni zbor je zaključen. Takoj, ko je vlada naznanila usodo državnega zbora, se je začelo ži- valno prereševati vprašanje: kdo je pravzaprav zmagal v zadnjem boju, ali vlada, ali obstrukcija? Odgovor je seve- da jasn in določen, toda premagani se zvi- ja in zmerja še tedaj, ko mu zmago- vavec že kleči na prsih. »Slovanska Eno- ta« je izjavila, da dovoli Binertovi vladi samo proračun, medtem, ko se je Binert širokoustil, da doseže več, zlasti trgovin- ske pogodbe z balkanskimi državami. Ko so torej poslanci vladi dovolili proračun, je bilo na »Slovanski Enoti«, da prepreči nadaljnje delo. Zato so slovanski poslanci in češki kmetiški zastopniki vložili nujne predloge, vsled katerih je delo v držav- nem zboru obstalo. Binert si ni znal več pomagati in je državni zbor zaključil. Kdo je torej zmagal? Ali niso poslanci, ki so začeli obstrukcijo, dosegli ravno tega, kar so želeli? Ali ni Binert s tem, ko je zbor- nico zaprl in poslance razgnal, že nati- hem sam priznal, da mu ni več mogoče kro- titi upornih strank, da ne doseže v zbor- nici ničesar več? Obstrukcija je šla do- mov s ponosno zavestjo, da je zmagala s svojo odločnostjo in vztrajnostjo kljub mogočni vladi, kljub strankam, ki so šle za vladu v ogenj in vodo, kljub izdajav- cem v lastni hiši, kot sta n. pr. Hribar in Ploj.

Vladne stranke so vsled tega seveda obupane. Ogenj in žveplo bljujejo njihovi časopisi na naše poslance; Nemci so hudi, ker se je z vso močjo pokazalo v zadnjih dneh, da se proti Slovanom ne more vladati v Avstriji, in naj stoji pri krmilu vlade tudi mož Binertove krvi, ki ji je primeša- ne veliko brezobzirnosti; Italijani so hudi, ker se jim ni posrečilo utihotapiti v zbor- nico zakon o laškem vsenčilišču v Trstu, ki ga jim je vlada tako sveto obljubovala, ko je potrebovala njihove glasove pri razpravi o madžarski banki v Bosni; so- cialni demokratje so hudi, ker bodo morali ostati precej časa brez poslanskih nagrad, kar jim pa nikakor ni po volji; tudi Po- ljaki so povečini hudi, ker jih je njihov mož in minister Bilinski precej skupil pri zadnjem državnozbornem zasedanju.

Kaj pa ostale državnozbornske stran- ke? Vsakdo, kdor si je ohranil le še količ- kaj poštenosti v srcu in kdor ima le še malo politiškega značaja, priznava, da je obstrukcija zmagala in sicer častno zma- gala. Listi, ki se niso prodali vladi na mi- lost in nemilost, hvalijo izbornu izpeljano obstrukcijo in zlasti njenega voditelja dr. Šusteršiča, ki je znal spretno porabiti svo- je velike politiške zmožnosti, da je zadal Binertovi vladi smrtni udarec. Pod nje- govo spretno roko so šle slovanski po- slanci prišli do veljave pred zbornico in pred svetom, pod njegovim spretnim vod- stvom so Slovenci dokazali, da so prvi, kadar je braniti pravico. Zato mu tudi časopisi, ki ne zastopajo programa Slo- venske Ljudske Stranke, izrekajo prizna-

nje in pohvalo. Vsi obmejni Slovenci so veseli možatega nastopa naših poslancev, vsi hvalijo njih odločni boj proti zagrizeni Binertovi svojati. To nam je zadoščenje. Ves slovenski narod in vse dobromisleče slovanske stranke so z našimi poslanci.

KAJ PA NAŠI LIBERALCI?

Ti seveda po svoji stari navadi. Do- kler so naši poslanci delali tlako vladi in pobirali drobtine z bogate mize njene mi- losti, so vpili, da je treba drugačne strune napeti proti vladi in z najodločnejšimi sredstvi izsiliti iz nje pravico. Sedaj, ko so naši poslanci dejali: nečemo več drob- tin, dajte nam kruha in pravice, in kdor nam ga odjeda, mora v kot — sedaj so se- veda naši liberalci zasukali piščal in za- čeli cviliti novo pesem. Naenkrat jim ni več prav, da so se naši poslanci potegnili najodločnejše za pravice slovenskega ljud- stva in Bošnjakov-trpinov. Bleda zavist gleda iz vsake vrste, ki jo napišejo, in iz vsake besede, ki jo izpregovore, ker ni storil tega Hribar, kar je izvrstno izvršil dr. Šusteršič, kriče, da je bila obstrukcija premagana, da so bili naši poslanci od vlade tepeni in podobne reči. A to jim vse ne bo prav nič pomagalo. Z vsem svojim vpitjem ne spravijo s sveta resnice, da je zadnje zasedanje bila najslavnejša doba slovenskega naroda, ker je v njem po svo- jih zastopnikih pokazal živ in nepodkup- liv čut za pravico svojo in svojih bratov, ker je pokazal politiško zrelost, ki se ne straši niti boja, niti žrtev, kadar narekuje narodu boj njegova vest in njegovo po- štenje.

POGLED V PRIHODNOST.

Državni zbor je zaključen — in kaj sedaj? Binert preti, da zbornice ne skli- če do meseca oktobra. Kdor misli, da ne more živeti brez vladne milosti, naj se tega boji — naši poslanci se ne boje gro- ženj. Pokazalo se bo, da Binert potrebuje bolj parlamenta kot parlament Binerta. Slovenci poslanci ne odnehajo niti za las, in naj se zgodi karkoli. Za njimi je naše ljudstvo, ki jih je volilo in jim zaupa, z nji- mi je pravica. Govorilo se je tudi že, da hoče Binert razpustiti državni zbor in raz- pisati nove volitve; tudi to lahko stori. Obstrukcijski poslanci se novih volitev ne boje, ker jih bo ljudstvo še številnejše po- slalo v zbornico kot pri zadnjih volitvah. Binert se je že nekoliko vnesel, pa se bo še bolj; navadil se je groziti in s pestjo prigovarjati, pa se bo naučil tudi prositi in vljudno govoriti. Prej ali slej bo spo- znal, da je ljudska volja močnejša kot mi- nistrska pest, in bo prišel do pravega spo- znanja — a bojimo se, da bo prepozno, ker ga najbrže tačas že ne bo več v zbor- nici. Svet mine in minister tudi, pravica pa ostane.

PRESTOLONASLEDNIK V RUMUNIJI.

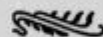
Avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand je obiskal s svojo soprogo ru- munski kraljevi dvor, da utrdi prijatel- stvo med obema vladarskima hišama in potrdi v rumunskem ljudstvu zaupanje do Avstrije. Tudi pri tem dejanju je opaziti modro in premišljeno politiko našega pre-

stolonaslednika. Veliko Rumunov, ki so pod Ogrsko, ječi pod nezno težo ma- džarskega gospodarstva, ki jih ovira go- spodarsko in tlačni narodno. Ravno zato je prestolonaslednik hotel pokazati Ru- muncem svojo naklonjenost in svoje pri- jateljstvo; obenem bo pa s tem dobila naša vladarska hiša v Rumuniji pomoč proti vedno naraščajoči pohlepnosti in upornosti Madžarov.

Na čast avstrijskemu prestolonasled- niku in njegovi soprogi prirejene pojedine so se udeležili razun kraljeve rumunske rodbine vsi ministri, predsednik zbornice in podpredsednik senata, poslaniki in ge- nerali. Kralj Karol je v svoji dolgi napit- nici naglašal veliko vrednost, ki jo ima za Rumunijo prijateljstvo velike sosedne av- strijske monarhije. Prestolonaslednik je v svojem odgovoru istotako povdarjal, kako važno je pristrčno razmerje med obema državama. Količnega političnega pomena je obisk Franca Ferdinanda v Ru- muniji, dokazuje tudi to, da je v imenu cesarjem rumunskemu prestolonasled- niku Ferdinandu izročil znake najvišjega avstrijskega reda, ki se podeli pravzaprav le članom habsburške hiše — zlatega runa. Prestolonaslednik in njegova sopro- ga sta se udeležila svete maše v katoliški kapeli gradu Peleš.

V PERZIJI.

Poročali smo že, kako so se uprli per- zijskemu šahu njegovi podložniki. Turški vzgled mika in vleče. Uporniki so si osvo- jili kraljevo mesto Teheran in si ga obdr- žali kljub temu, da je šahovo vojaštvo streljalo s topovi na upornike in državni zbor. Vse mesto je v njihovih rokah in šah je moral pribežati v hišo ruskega dr- žavnega zastopnika, na katero uporniki po mednarodnem pravu ne smejo streljati. Šah je že odstopil in prepustil vladu svo- jemu sinu.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spilmann D. J.

(Dalje.)

Na Goliatovem stolpu sta se sešla ob tem času ben Giora in Janez iz Gishale, zagrizena nasprotnika, ki sta sovražila drug drugega in nista bila edina miti v boju zoper Rimljane. Slednji se je uklo- nil prošnji svojega nasprotnika in prihitel iz templja s precejšnjo četo svojih prista- šev stiskanim branilcem obzidja na po- moč. Kakor razkačena psa stojita stran- karska poveljnika drug pred drugim.

»Prekasno si prišel,« prične očitati ben Giora svojemu nasprotniku. »Ali ne slišiš, kako bobni zidovje pod udarci teh vražjih Rimljanov? Vsak trenotek prič- kujem, kdaj bo zagrmel na kup pošten del obzidja med nama in med stolpi gospa. Če bi se ti bilo zljubilo priti nekoliko prej, bi bile z lahkoto uničile naše združene moči vse sovražne nasipe in stolpe. Kle-

tev, s katero nas bodo preklinjali naši potomci, bo veljala tebi in tvoji ošabnosti!»

«Glej, glej, tak sprejem naj se strinja s ponižnimi besedami, s katerimi si poprej beračil za mojo pomoč?» odgovori Janez iz Gishale in srdito naježi svoje obrvi, izpod katerih se mu posveti dvoje maščevanja želenih oči. «Zdi se mi najprimernejše, če se vrnem s svojimi pristaši, odkoder sem prišel. Kletev Izraelovo pa zavračam v podvojeni meri nate. Zakaj torej nisi pomagal Eleazarju, ki se je bojeval zunaj mesta? Sicer mu iz srca privoščim ono malo nezgodico, ki ga je ondi doletela, a vkljub temu si dokazal, da si strahopetnik. Sploh pa, kdo ti da pravo, da se vsiljuješ hčeri Sionski za branitelja? Ako ti je rešitev svetega mesta res tako draga, se odpovej svoji poveljniški časti in jo izroči meni! Obljubljam ti pri Bogu naših očetov, da potem ne bo stopila noga tujčeva v sveto mesto!»

«Verjamem, če bi to storile samo tvoje bahave besede! Čemu si pobegnil iz Galileje pred Rimljani, če je tvoje junaštvo tako veliko? Poglej mene, preganjam jih že deseto leto in sem potolkel vso vojsko Cestija Gala!»

Se nekaj besedi in sovražnika bi se bila udarila z meči. Toda v tem hipu prihiteli sivi bradat vojščak in ju prosil za dvignjenimi rokami, rekoč: «Zaklinjam vaju pri našem skupnem očetu Abrahamu, ne kalita sloge in miru! Kneza mojega ljudstva, bodita edina, vsaj dokler nas stiska skupni sovražnik!»

«Mož govori resnico,» odvrne ben Giora. «Segam ti v roko v znamenje, da sklenem s teboj pošteno in koristno zvezo!»

«Sram me je roke roparjeve in prav nič ne hrepenim po tvojem prijateljstvu, katerega tudi ne potrebujem ne. Svojo zvezo sem sklenil z Gospodom; njegov je tempelj in njegovo je mesto; On sam bo branil svojo dedščino.»

S temi oholimi in praznovernimi besedami pokaže Galilejec svojemu sovražniku hrbet in odide s stolpa nizdol proti moštvu, ki se je bojevalo raz obzidje.

Zdajci nastane v zidovju, kjer so doslej dan za dnevom odmevali bobneči udarci stenolomov, čudno prasketanje in pokanje. «Pada, pada!» vrisnejo v smrtnem strahu bojevniki, ki so branili najnevarnejše mesto, in izkušajo uiti nevarnosti na desno in levo. Toda bilo je prekasno! S strašnim hruščem se je velik del obzidja sesedel na kupe. Neprodiren oblak prahu kaže mesto, kjer je še ravnokar stalo ponosno zidovje, in pretresljivi klici umirajočih vojakov, ki so napol pokopani pod razvalinami, odmevajo nekaj časa naokrog. Toda že se razlega zmago-slavni krik Rimljanov, že donijo glasovi njih bojnih rogov in njih kohorte se izkušajo preriti v strnjenih vrstah skozi široko vrzel v obzidju.

«Ne vdajte se!» kliče prestrašeni ben Giora s stolpa svojim pristašem. «Tako pride pomoč! Zadržujte jih raz obzidje s puščicami in kamenjem, mi jih napademo doli med razvalinami s kopji in meči!»

Simon ben Giora plane s stolpa nizdol ter hiti za Janezom iz Gishale in oba

poveljnika se postavita na čelo svojih pristašev. Z nepopisnimi silami se zaganjajo nepregledne trume rimskih vojakov proti vrzeli sredi obzidja, da bi prodrle v Bezeto, novi del mesta, ali vselej odbijejo združene judovske čete njih srdite naskoke. Celo uro divja odločilni boj, živneta orožje, švigajo puščice in ben Giora je skoro prepričan, da je rešeno sveto mesto. Tu mu naznani poslanec, da so se pristaši Janeza iz Gishale zbal in pobegnili iz boja. «Proklet bodi, izdajalec!» vrisne ben Giora in nadaljuje s podvojeno srčnostjo in drznostjo obupni boj, da bi tako nadomestil Galilejevo izdajstvo. Rimljanom, ki so trumoma pod judovskimi meči, toda takoj zagrnejo bojišče nove čete iz bližnjega rimskega tabora in sekajo s svežimi močmi neznatno krdelce sovražnikov.

In tako je bil prvi uspeh štirinajst-dnevnega obleganja na strani Rimljanov ta, da so se 7. maja leta 70. po Krist. r. polastili cele Bezete.

Tit je ukazal premagani del mesta požgati ter naglo odstraniti razvaline prvega obzidja z onega kraja, kjer je nameraval naskočiti drugo obzidje; in tako so že četrty dan po prvi zmagi ob vratih sodnikov zagrneli ovni-razdiravci in stenolomi in zahtevali vhod v mesto. Na onem kraju, kjer je Kristus nesel iz mesta svoj križ in kjer je rekel jeruzalemskim ženam, ki so ga bile srečale: «Hčere sionske, ne jokajte nad menoj, temveč nad seboj in nad svojimi otroci! Kajti glejte, prišli bodo dnevi, ko se bo reklo: »Srečno tebo, ki ni rodilo, in prsi, ki niso dojile!» — na onem kraju je velel Tit napasti trdovratno mesto. Še enkrat, toda zadnjikrat, in sicer s ceste križevega pota, katero je Kristus prehodil s križem, so odbili obupno in ljuto se boreči Judje Titov napad; navzlic temu je zmagala Titova železna vztrajnost in njegove čete so si kmalu zmago-slavno osvojile trg pred gradom Antonijo, kjer so nekoč Judje hrumeli: «Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!» In zdaj so se strašno izpolnile te predrzne in bogokletne besede. V potokih je tekla kri upornih Judov čez prostrani trg; kajti na stotine meščanov je zaman prosilo pribelžišča skozi vrata močno utriene Antonije in tempeljskih dvorov, ali Galilejci si jih niso upali odpreti stiskanim beguncem iz strahu, da bi se z njimi vred ne vrinili tudi sovražniki. Zato so ondi razkačeni Rimljani posekali na stotine Judov. Tudi ta del mesta je ugonobil plamen in zmagalci so njegova tla skoro čezinčez tako zravnali, da ni bilo mogoče spoznati, kje se je dvigalo obzidje, in so si s tem pridobili pripraven prostor za napadanje Antonije.

Na večer istega dneva, ko so si Rimljani osvojili tudi drugi del mesta — staro predmestje — je sklical Tit vojni svet, katerega se je udeležil tudi tribun Lucij Flav. Prvi naskok in osvojitve drugega dela mesta sta prizadela rimskim četam občutne izgube. Treba je bilo odločiti, ali jim je nadaljevati ta način boja in si istakot z drznim in vztrajnim napadanjem privojskovati skoro nepremagljivo Antonijo. To bi iznova stalo tisoče žrtev. Vkljub tem pomislekom sta se poslanika

Placid in Cereal ogrevala za to misel. Postarši Aleksander Tiberij je nasvetoval ožjo obkolitev mesta. Zatrjeval je, da bo lakota, ki se je menda v mestu že pričela, kmalu uklonila upornega duha trdovratnih meščanov; Jeruzalem je itak prenapolnjen z božjepotniki, njegove zaloge živeža pa so pokončali bratomorni boji strankarskih voditeljev.

Tudi Lucij Flav, ki ga je slednjič vrhovni poveljnik vprašal za svet, potrdi bedo in lakoto, ki že zdaj vladata v mestu, toda obenem izkuša ganiti človeško usmiljenje Titovo in ga prosi, naj bi prizanesel tolikim tisočem nedolžnih žrtev. Zdi se mu najbolje, če zapuste žene in otroci mesto in se prizanese tudi tistim, ki bi prostovoljno odložili orožje. Toda njegove besede zbudijo pri višjih častnikih samo porogljivo in prezirljivo muzanje. «Uporniki bodo prav hvaležni tribunu Luciju Flavu, če jih bo oprostil tisočeri množic žena in otrok, ki se ob času stiske redijo od njihovih zalog, ne da bi genili roko za obrambo mesta,» ga zbadajo častniki.

«Torej dobro. Napravimo rajši drzen napad in stvar bo naglo končana; morda bo to bolje, kakor če pustimo vse prebivalstvo polagoma izstradati in če čakamo dneva, ko bodo vsled hude poletne vročine izbruhnile kužne bolezni in se sčasoma vtihotapile tudi v naš tabor. Če vam je po volji, sem pripravljen sprejeti poveljništvo one kohorte, ki bo prva napadla Antonijo.»

Te junaške besede tribuna niso ostale brez vtiisa in takoj se večina navzočih častnikov oklene nasveta Lucijevega. Tudi Titu je všeč načrt o hitri zmagi. Kajti mladi in nadebudni mož nestrpnost pričakuje dneva, ko bo kot slavilen zmagalet pohitel v Italijo in Rim in tamkaj podprl očetovo vladu in si ob enem utrdil svoj lastni prestol. V ta namen si je danes zarana ogledal ob blizu orjaško zidovje Antonije ter vprašal najboljši veščake, ki znajo najspretnейše napadati s stenolomi in ovni, za svet. Toda ti so mu izjavili enoglasno, da še niso nikoli svoje žive dni videli tako močne stavbe in bi vsekako pretekli meseci in meseci, preden bi se njeno zidovje na tem ali onem mestu malce omajalo in okrušilo.

Spričo teh neugodnosti sklene Tit iznova pozvati mesto, naj se mu prostovoljno uda. Zato ukaže najprej štiridnevno slovesen nastop cele vojske in veli, naj se ob tej priliki izplačajo običajne nagrade najpogumnejšim vojakom; tako bi najlažje predočil Judom moč, blagostanje in opremo svojega tabora. Meščani bi lahko spoznali, da ni večje nespameti, kakor kljubovati tej vojski. Nato naj bi njihov rojak Flavij Jožef šel pred obzidje in jih z vznemirjenimi besedami nagovarjal k prostovoljni vdaji ter naznanil, da je vsakomur, ki bi prestopil na stran Rimljanov, zagotovljeno življenje in prostost; kdor bi pa sicer pobegnil ali zapustil mesto, da bi si poiskal živeža, bo neizprosno spričo obzidja razpet in pribit na križ. In če bi sovražniki kljub temu odklonili to ugodno ponudbo, naj se takoj zgradijo štirje oblegalni nasipi in raztegnejo prav do zidu

Antonije. »Tebe pa, Lucij Flav,« sklone poveljnik svoj govor, »naj doleti čast, da boš poveljeval četi, ki bo prva naskočila trdnjavo; če ti bo sreča mila in boš vrh templja pritrdil rimskega orla, bo tvoje plačilo poslaniška čast, in vojaki, ki bodo s teboj vred prodrli v tempelj, bodo prešli cesarsko nagrado in se udeležili zmagovalnega pohoda v rimsko prestolnico.«

Tako je rekel Tit in tako je obveljalo. Z velikim sijajem in bleskom se je vršil

štiridnevni slovesni nastop rimskega vojaštva. Raz obzidje in stolpe jeruzalemskega mesta pa so zrl njegovi prebivalci veličastne vojaške vaje sovražnega tabora. Na čelu vsega tabora so prikorakale pomožne čete, opremljene z blestečo opremo in spremljane od praznično doneče godbe, in so se pomikale komaj za lučaj oddaljene od obzidja. Njim so sledile čvrste in žilave rimske kohorte, stopale samozavestno in ponosno, da se je stresala

zemlja pod njihovimi nogami. Na desni in levi jih je spremljala in ščitila, zagnjena v oblake cestnega prahu, ponosna konjenica. Tako se je vršil slovesni izprevod uro in uro in se končno približal Efraimovim vratom, na kojih visoki, gladki in ravni strehi sta poleg množice ljudstva gledala nenavadni prizor tudi sin in vnuk Kajfe.

(Dalje prih.)

Razgled po domovini.

Velikanski shod S. L. S. se je vršil minolo nedeljo v veliki dvorani hotela »Union«. Vsa dvorana z galerijami vred je bila polna naših somišljenikov in somišljenic. Bilo jih je nekaj tisoč. Došli so na shod skoro vsi državni in deželni poslanci kranjski, državni poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič iz Štajerske, voditelj koroških Slovencev dr. Brejc i. dr. Shod je otvoril deželni odbornik Jarc ter predlagal za predsednika svetnika trgovske in obrtne zbornice Kregarja, za častne predsednike svetnika Pavšlarja iz Kranja, župana Belca iz St. Vida nad Ljubljano, župana Dimnika iz Device Marije v Polju, župana Lavriča iz Cerknice in občinskega gerenta Čebulja iz Jesenic. Ko stopi na oder prvi poročevalec, naš dični voditelj dr. Šusteršič, ga vsa dvorana navdušeno pozdravlja. Iz galerij pa se vsuje na dr. Šusteršiča in druge državne poslanece kup lepo duhtečih cvetk, s katerimi so obsule gospodične somišljenice našega neustranjenega prvoboritelja za pravice slovenskega ljudstva. Na to se vzdignejo s sedežev vsi zborovalci in po dvorani zadoni iz tisočev grl slovesno in navdušeno pesem: »Liepa naša domovina«. Takega navdušenja in tako krasnega prizora še nismo videli na nobenem shodu. V dolgem govoru je dr. Šusteršič pojasnil vzroke, ki so vodili naše slovenske poslanece združene s češkimi kmečkimi poslanci do obstrukcije in dosegli popolno zmago nad Binertovo vlado. — V imenu koroških Slovencev je govoril dr. Brejc, ki je pojasnil krivice, ki se gode Slovincem na Koroškem. Govorila sta še dr. Korošec, voditelj štajerskih Slovencev in državni poslanec dr. Krek. Dasi je shod trajal od polu desete ure skoro do ene, so vendar skoraj vsi somišljeniki pazno sledili zanimivim izvajanjem naših vrlih poslancev, na katere sme vsa Slovenija ponosna biti.

V trgovski in obrtni zbornici kranjski so doživeli liberalci pretekli petek strahovit poraz. Zbornični svetnik Kregar je predlagal deželnima poslancema trgovske zbornice dr. Novaku in Supančiču nezaupnico, ker se nista hotela odzvati pozivu zborničnih svetnikov, naj prideta k seji in poročata, kako sta zastopala koristi obrtnikov in trgovcev, ki so ju poslali v deželni zbor. Liberalci so pobegnili od seje, na to je bila izrečena z 11 glasovi soglasno nezaupnica in ogorčenje ter da se ta sklep sporoči deželnemu glavarju in njima samima. Takega poraza še niso liberalci doživeli. Tudi zgovorni Hribar ni mogel rešiti svojih poslancev. Bežal je od seje ka-

kor drugi njegovi tovariši. — Svetnik Kregar je nasvetoval dr. Ambrožiču, naj od nagrade, ki mu gre, ker je razkril Hribarjev podpis na pogodbi z Nemci, polovico podari društvu za podporo ubogih, polovico pa nakloni siroti Pavli Dolinšek, koje mati, umrla l. 1903, je doma iz Cerkelj, kjer ima Hribar svoje posestvo. Hudobni jeziki trdijo, da sta si ljubljanski župan Hribar in mala Pavla v nekem bližnjem sorodstvu.

Liberalci so začeli razpošiljati svoj novi list »Slovenski dom« kar cele kupe po deželi. List izdajajo in pišejo najstrupenejši liberalci Hribarjeve vrste. Zato ne bo nič boljši ta list nego njegov oče »Slov. Narod«. Vsak pošten človek, ki dobi list v roke, ga bo nemudoma vrnil. Nedeljski evangelijski piše: Varujte se lažnjivih prerokov, ki prihajajo v ovčjih oblačilih k vam. Te besede veljajo prav o novem liberalnem lističu. Zato proč z njim!

P. n. »Domoljubovim« naročnikom. S prihodnjo, 30. številko bomo menjali pošiljati »Domoljuba« onim odjemalcem in bravcem, ki prejema list, za plačilo se pa ne zmenijo. Kdor tedaj do konca meseca julija ne stori svoje dolžnosti kot naročnik najcenejšega tednika na Slovenskem, v bodoče lista ne bo prejel m a l. Naj torej vsak, ki je zadnjič prejel položnico kot opomin, nemudoma pošlje zadevni znesek, ali pa se oglasi po dopisnici, če meni, da se mu z opominjevanjem dela krivica, da moremo pomoto takoj popraviti.

Umrla je dne 18. t. m. zvečer ob 9. uri po dolgi in mučni bolezni v 60. letu, previdena s sv. zakramenti, sestra veleč. gospoda svetnika Jan. Brence-^{ta}, župnika v Preski, Marija Brence. Pogreb je bil v sredo 21. t. m. — V Ljubljani je umrla sestra preč. gosp. profesorja dr. G. Pečjaka, 26-letna Ivana Pečjak. Pokopali so jo v nedeljo, dne 18. t. m. popoldne. Blagi pokojnici naj počivata v miru, preč. gospoda brata naj pa tolaži Bog!

Romanje k Gospej Sveti priredi na sv. Roka dan, 16. avgusta velesovsko in cerkljansko izobraževalno društvo. Poseben vlak bo odpeljal romarje jutraj iz Kranja in se povrnil zvečer nazaj. Sprejemali se bodo samo moški. Natančnejši vspeled ter čas in cena se naznani prihodnjič.

Starodavno božjo pot na Dobrovi pri Ljubljani so v tem letu do sedaj obiskale te družbe: Na Vnebohodu, 20. maja rokodelski in obrtni vajenci iz Ljubljane pod vodstvom gosp. prof. dr. Jeršeta; na praz-

nik obiskanja Marijinega, 2. julija dekliška Marijina družba iz Komende s svojim voditeljem g. Rih. Smolejem. Izmed posameznikov imenujem le odličnejše: Gg. župniki J. Čebašek s Polhovega Gradca, Fr. Hoenigman z Brezovice, Jan. Erjavec iz Želimelj, g. prof. dr. Alfred Levičnik s svojim bratom zdravnikom, g. prof. in vikarij dr. A. Merhar iz Ljubljane, gg. kanonika Tom. Kajdiž in A. Fetič-Frankheim; pred vsemi pa treba imenovati mil. gosp. škofa Jakoba Trobec iz daljne Amerike, ki mudeč se na Kranjskem na oddihu, večkrat obišče dobrovsko Mater božjo. Visokega gospoda spremlja njegov nečak, ameriški župnik, gosp. Janez Trobec.

Gorenjske novice.

Iz Dobrepolj. Lepo slovesnost smo obhajali pretečeni teden, kakršne še ni bilo v fari. Zlato poroko sta obhajala Jožef in Ana Nučič iz Vodice, obenem pa se je poročil njun sin Anton z Ivano Mohar iz Ceste. Rodbina je splošno znana kot vrlo katoliška, ženim je bil zastavonoša Marijine družbe in izobraževalnega društva. Mlademu in staremu paru kličemo: Še mnogo let!

Umrl je v Bušči vasi v 84. letu starosti Janez Pavlovič, vesten in dober gospodar ter plemenit značaj.

Sin delavca — novomašnik. Dne 25. julija bo daroval pri Sv. Petru v Ljubljani ob 9. uri prvo sv. mašo č. g. Ivan Tomažič, sin sodarja v ljubljanski tobačni tovarni, ki je kljub velikemu številu otrok in slabih gmotnih razmer vzredil tega sina v mašnika in mu pripomogel do tega veličastnega stanu. Bog daj veliko takih delavcev!

Občina Mošnje je izvolila za častna občana g. deželnega odbornika dr. Lampeta radi njegovih zaslug za vodovod in domačega župnika g. Ivana Trpina.

Drugo hrvaško romanje v Lurd. Slovenci in Hrvatje, ki se nameravajo udeležiti drugega romanja bratov Hrvatov v Lurd, naj se priglase najkasneje do 2. avgusta. Na poznejše priglase se ne bo oziralo. Dotični prigras mora imeti preč. p. Bernardin, kapucin na Reki, dne 2. avgusta že v rokah. Cena za II. razred 360 kron, za III. razred 260 kron.

Gospodilska šola v Marijanišču. Oktobra se otvori 12. tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema po-

leg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinj-skem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditvi nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško izpričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško izpričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 15. julija 1909.

Novi liberalni zapelivec. — Liberalci so začeli pod novo firmo, ki se imenuje »Slovenski Dom«, ponujati slovenskemu ljudstvu svojo Nemcem prodano kožo. Kako se liberalci sploh drznejo imenovati svoj listič »Slovenski Dom«, ko je znano, da so bili in so še zvezani z našimi narodnimi in verskimi nasprotniki — Nemci, ko so že odnekad delali vse svoje pogodbe z Nemci in ko tudi sedaj podpirajo nemško Bienenrthovo vladu. Liberalni »Slovenski Dom« ni pravo ime in bi se moral imenovati »Nemški liberalni brezverski dom«, ker v tem listu se bodo tiskale tri stvari: razširjali bodo ostudni liberalizem, zabavljali bodo čez sv. vero in duhovnike in bahali se s svojo hinavsko pobeljeno narodnostjo. Vsak pameten Slovenec bo kratkomalo zavrnil »Slovenski Dom« s tem, da ga takoj nazaj pošlje in na zavitku zapiše, da si prepove tako hinavsko liberalno-nemškutarsko berivo sploh pošiljati. — Naši liberalci še nikoli niso bili pravi narodniki, še nikoli pravi

narodni gospodarji — še nikdar niso brnili sv. vere. Zato pa oni tudi ne morejo in ne smejo izdajati lista, ki bi se zval »Slovenski Dom«. Njih list se imenuje: »Izdajalski nemški dom!«

Smrtna kosa. V Kranju je umrl ondotni c. kr. okrajni glavar g. Alfonz Pirc. — V Ljubljani je umrla gdčna Marija Pečjak, sestra g. profesorja dr. Pečjaka. —

Naša mladeniška organizacija. V Podbrezju se je ustanovil telovadni odsek, kateremu je pristopilo takoj 19 vrlih mladeničev.

Izboljšanje planin. C. kr. ministerialna komisija za agrarne operacije bo izboljšala več planin, izmed katerih imenujemo za sedaj sledeče: 1. Zelenica, vzhodno od Stola nad Begunjsico in Zelenice. 2. Planini »Pri žagi« in »Za Šijo« v zgornji dolini Završnice do Zelenice. 3. Planina »Pod Stolom« v višini 1200 do 1900 m nad morjem. 4. Zabrezniska in Selska planina. 5. Planina Šavnik v Bohinju med Sorico in Nemškim Rovtom. Zboljšavanje bo imelo namen, da se povzdigne vrednost in izdatnost planin. Trebilo se bo plevel in kamenje iz pašnika in planina vsako leto gnojila; zidali se bodo hlevi in naredile gnojne jame, vodnjaki s koriti in filtrom, koder ni studencev, ali vodni nabiralniki pri studencih, ponekod se bo vsejala dobra trava in zboljšali poti. Planšarstvo se bo na ta način racionalno povzdignilo. Skupni stroški za vsa ta dela so proračunjeni na 45.900 K in bo dala država k tem stroškom 50 odstotkov, dežela pa 25 odstotkov, tako da pride na prebivalstvo samo ena četrtnina stroškov.

Istrskemu deželnemu zboru se, soditi po laških listih, za njegovo prvo zasedanje, ki seveda sploh še ni določeno, ne obeta nič dobrega. Lahki se bodo zaradi zavlačitve njihove univerze najbrže hoteli nad slovansko manjšino maščevati. Na drugi strani pa tudi Lahki potrebujejo deželnega zbora, ker je Istra že tako dolgo zanemarjena. Bomo videli, kako bodo ukrenili — na vsak način ne bo lahko voliti med nujnimi ljudskimi potrebami in zlasti zadnje čase zopet poojstrenim protislovanskim sovraštvom. Za deželnega glavarja bo imenovan laški liberalcec dr. Rizzi, njegov namestnik bo dr. Luginja.

Čudna govorica se širi po Ljubljani, o kateri bi radi pojasnila od pristojnega mesta. Govori se, da je neki berač Golob, star mož, bil zaprt v ljubljanski jetnišnici. Umrl je v četrtek in bil prenešen v mrtvašnico. V zaporu je baje zblaznel, zaletaval se v steno, a dali mu niso niti jopice niti drugače preprečili njegovega divjanja. Umrl je popolnoma nepričakovano. Po Ljubljani se govori, da si je razbil glavo, ko se je zaletaval v steno. Vsekakor bi bilo želeto, da se pomiri javnost.

Čudne razmere. Nedavno je prejel svobodomiselni profesor dr. Lončar, ki redno predava v socialnodemokratskem društvu, pretilno pismo, da se ga bo usmrtilo. Brž je bilo po Idriji vse na nogah, kar leze in gre, da bi se zasačilo povzročitelja imenovanega pisma. Nekega bivšega dijaka so celo zaprli v paržon, ker je bil osumljen. Seveda je bil potem oproščen, ker je bil nedolžen. — Okoli novega

leta pa se je po celi Idriji tudi širila novica, da se bode kateheta Fran Oswalda spravilo tja, kjer ni muh. Takrat ni nobena živa duša genila mazinca, da bi posegla do izvira te vznemirjačoče govorice, ki se je vzdrževala skoro mesec dni med ljudstvom. Lahko bi se za to dejstvo stavilo sedaj logično vprašanje, na katerega pa ne bo nihče hotel odgovoriti: Bog vé, ali je življenje svobodomiselnega profesorja dragocenejše, nego življenje katoliškega duhovnika?

Utonil je v nedeljo, 18. t. m. popoldne, pri kopanju v Ižici, mizarski pomočnik Lovro Zajec, stanujoč na Illovi števil. 2. Fantje so ga opazili, ko je parkrat pomolil roko iz vode, a mu niso šli pomagat. Čez nekaj časa nato so mrtvega potegnili iz vode. Ko je došla na lice mesta poklicana komisija, so peljali vtopljenca na njegov dom.

Novi mestni svet tržaški ima 80 članov, med temi jih je 64 izvoljenih za mesto, 12 za okolico in 4 za trgovinsko zbornico. Z ozirom na politično mišljenje je med temi izvoljenci 57 laških liberalcev, 1 konservativce, 10 socialistov in 12 Slovencev. V tem novem mestnem svetu je marsikaj novega. Novo je pred vsem to, da je mesto prejšnjih 54 sedaj 80 mestnih svetovavcev. Novo je dalje dejstvo, da so bili ti člani mestnega sveta izvoljeni po novem volivnem zakonu in da se je odprl mestni svet tudi zaupnikom strank, ki jih dosedaj ni imel. Posebnost mestnega sveta je pa ta, da šteje v svoji sredi veliko mladih mož, kojih še nismo videli na političnem polju. Izmed 54 zastopniki mesta je 30 povsem novih oseb, tri so se po večjem ali manjšem presledku povrnil v politično življenje, le 21 je še ostalo iz prejšnjih časov. Novi so istotako zastopniki iz trgovinske zbornice, novi so socialisti, med slovenskimi zastopniki je osem novincev. Slovenski mestni svetovavci so po abecednem redu sledeči: Bjekar Alojzij, Ferluga Štefan, Gorup Alojzij, Martelanc Sv., dr. Martinis Jožef, Miklavc Anton, Pertot Jožef, dr. Pertot Just, dr. Otokar Rybač, Sancin Anton, dr. Slavik Edvard, dr. Wilfan Jožef. Opozicija proti vladajoči stranki znaša 22 članov.

Otvoritev »Ljudskega doma« v Kranju se je izvršila jako slovesno ob mnogobrojni udeležbi občinstva in raznih društev. Lepa stavba je v ponos mestu Kranju.

Velika nesreča v parni opekarni v Srednjih Gamelnah. 14. t. m. se je tu dogodila strašna nesreča, ki je zahtevala kot žrtev mlado življenje. Po kosilu ob 1. uri je delavstvo pričelo svoje opravilo. Treba v tek pogrniti stroje. Strojniku hiti na pomoč postrežljivo dobro dekle Frančiška Koderman iz Zgornjih Gamelj. Pri tej priči jo vlovi jermen za obleko in jo potegne za sabo ter vrtil ubogo deklico trikrat okoli strojev, da je bila namah zdrobljena in mrtva. Prestrašeno delavstvo odneha od dela. Ubogi stariši jokajo. Prebivalstvo pobito žaluje. Žrtev so prenesli v mrtvašnico v Šmartno. Strašno je mrtva razmesarjena. Glava razbita, roke, noge zdrobljene, da vsakomu pretresa srce. — Z zadovoljstvom čujemo, da konsorcij tovarne vrlo čuje nad javno moralo ter odslavlja

spridene osebe, ki pridejo od drugod iskat dela. Zato pa podjetje letos vrlo napreduje, da nikdar opeka doma ne zastaja, ampak gre vse sproti v denar.

Vič. — Prva Vičanka, ki ne privoščil svojemu otroku sv. krsta, je gospodična Francka Kristan, sestra znanega Toneta Kristana in prodajalka v tukajšnjem socialno-demokratskem konsumu. Bo-li ta svobodomiselnost odločnost v korist konsumu, ali ne, je vprašanje prihodnosti. Kajti naši soc. demokratje, tudi če včasih malo pozabljajo čez vero in duhovnike, taki pa še niso, da bi kakega — judka — trpeli v svoji družini.

Lep kmet! Trгоvec iz Tuhinja Viktor Engelmann se v »Narodu« baha, da je na občnem zboru kmetijske družbe držal z liberalci ter celo grozi, da bo še pisal proti nam. Niti se le še večkrat oglasi, da ga bodo naši prav spoznali. Taki »kmetje« le vsi na dan! Odgovor v Tuhinjski dolini bodi na to: Doli z Viktorjem Engelmannom kot predsednikom kmetijske podružnice, ki kmeta na to mesto!

Medvodsko in goričansko delavstvo na Šmarni gori. V nedeljo, dne 11. julija se je ob najlepšem vremenu nad 350 delavcev tovarn v Medvodah in Goričanih podalo na bližnjo Šmarno goro, da opravi svojo romarsko pobožnost in si razvedri duha. Prvo sv. mašo ob pol 10. uri je služil preč. g. župnik sorški Fr. Finžgar, ki je imel nato tudi krasen cerkveni govor. Drugo sv. mašo z asistenco gg. župnika Finžgarja in smleškega kaplana Zorkota je služil veleč. gospod duhovni svetnik J. Brence, župnik iz Preske. Po sv. maši smo odmolili še litanije M. B., potem pa zborovanje na prostoru pred cerkvijo. Govoril je g. Moškerc iz Ljubljane. Delavstvo iz vseh treh fara izreka tem potom najtoplejšo zahvalo preč. gospodom za službo božjo, slavnemu sorškemu cerkvenemu pevskeму zboru za prelepo petje in vsem, ki so nas v obilnem številu počastili s svojo navzočnostjo. — V nedeljo, dne 25. julija, priredimo vrtno veselico s srečelovom pri mesarju Jos. Jesihu. Sodelovala bo društvena godba iz Goričan. Prihodnjo nedeljo vsi na delavsko slavnost v Medvode.

V Zatičini so imeli dne 11. t. m. prvo sv. obhajilo. 44 otrok so pripravili za ta slovesen trenotek. Cerkevni govornik p. Lavrencij je izvil marsikako solzo iz oči glaboko ginjenih staršev.

Umrl je pred tednom v Gorici pri usmiljenih bratih veleč. g. Ladislav Havel, župnik iz Dolenjevasi v Istri. Pred kratkim se je pripeljal v Gorico iskat zdravje, pa ga je doletela smrt. Pokojnik se je poročil v Oubislavicah na Češkem dne 4. januarja 1867; bil je torej v najlepši moški dobi 42 let. V duhovnika je bil posvečen 26. julija 1892. Le malo časa je župnikoval v Dolenjevasi. Bog mu daj v miru počivati! Škofa je pri pogrebu zastopal č. g. Fabris.

Zahvala in priporočilo. Podpisani posestniki iz Drnovega pri Leskovcu, katerim je 22. junija uničil požar njihovo imetje in ki so bili zavarovani pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, se taisti najlepše zahvaljujejo za hitro in točno izplačanje

zavarovane svote brez vsakega odbitka in jo vsakemu najtoplejše priporočajo. S hitrim in točnim izplačanjem zavarovanih svot si je slavna »Vzajemna zavarovalnica« v Ljubljani pridobila največji ugled in zaupanje v vsej okolici. Kakor en glas se slišijo od kmetov besede: »Tudi jaz se bom zavaroval pri točni in solidni »Vzajemni zavarovalnici«. Janez Škoda, Janez Miler, Jožef Srpič, Franc Zorič, Marija Bogolin.

Liberalni štajerski list »Narodni Dnevnik« se nahaja v zadnjih izdihih. Enega urednika so morali že odpustiti. Ta nesramni list se hrani samo z lažmi in obrekovanjem, zato ne more prospevati. Poštenim ljudem se ga bi tako pisava.

Buifallo-Bill. Tako nekako se nam je zdelo, ko smo v nedeljo gledali Sokole korakati po Vrhnikih. Že mesec dni prej so liberalci vpili, da jih pride najmanj 3000 na Vrhniko, dobrodušne ženice, posebno »Fraulice« so celo govorile od 5000, toda mi smo vedeli, da je to le komedija. In končno, v resnici videli smo celih 269 sokolov z vrhniškimi sokoli, bolje rečeno komedijontarji vred, sivih, bradatih in nebradatih, za katerimi je capljalo 69 šolarjev naraščaja. Ni čuda, če se je ljudstvo temu cirkusu smejalo, videli smo le par ljubljanskih frakarjev, ki so vpili »Na zdar!« Kakor pogrebci, tako se je reklo: pred sprevedom sivolasi Lenarčič, ki je že tako v zadnjih »cugih« v trgovski zbornici in potem pa še banda v črni obleki in »halb cilindrih«. Slednjič pa še trg Vrhnika malone kakor brez zastav, izmed nad 400 vrhniških posestnikov izobesilo jih je ravno 37, med temi je seveda veliko takih, ki so bili vsled pritiska od svojih liberalnih delodajalcev k temu prisiljeni. Da, v resnici, ljudstvo je že preveč pametno, da bi se na take liberalne limanice vsedlo. In da še omenimo sprejem. Pozdravil jih je Lenarčič, ki je v svojem govoru med drugim tudi omenil, da je sokolova naloga sokole vzgajati v duševnem in telesnem oziru. Neki kmet je popolnoma umestno zagodrnjal: »To je pač lepa duševna izobrazba, ko za te šolarje tako skrbijo, da še pri maši niso bili.« Čast tistim staršem, ki dajo svoje otroke sokolu vzgajati. Splošno rečeno, vtis je bil zelo slab. Zato pa sokolom in vsem njihovim prijateljem in prijateljicam tole povemo: Naj bi tudi na Vrhniko pripeljali celo liberalno in svobodomiselnost bando iz vseh kranjskih in slovanskih krajev, Vrhnika radi tega ne bi ničesar na liberalstvu pridobila. Na Vrhnikih ima in bo imela le glavno besedo S. L. S. In edino ta kmetijska stranka bo Vrhniko rešila onega bednega položaja, v katerega so jo spravili vrhniški liberalci in ta stranka bo Vrhniko povzdignila do viška izobrazbe in napredka, o katerem se liberalcem še sanjalo ni. To za enkrat; podrobnejše še poročamo. Na zdar!

Enodnevni čebelarški pouk je priredilo »Slov. osrednje čebelarstvo« v nedeljo, 18. t. m. v Ilirski Bistrici pri vzornem čebelnjaku tovarnarja testenin gosp. Antona Žnidaršiča, ki je največji in najnaprednejši čebelar na Kranjskem in je del svojega čebelarstva prepustil sedaj novoustanovljeni prvi kranjski čebelarški

zadrugi. Pouka se je udeležilo nad 50 čebelarjev iz bližnjih in daljnih krajev. Po deveti uri so se zbrali udeležniki v dvorani tovarne testenin, ki je bila nalašč zato prirejena. Najprvo je gosp. Žnidaršič opisoval, kako je začel v malem čebelariti in kako je vedno izboljševal svoje čebelarstvo, dokler ni došel do te popolnosti in obsežnosti. Razkazoval je notranjo uredbo njegovih vrst panjev, v katerih se rojitev popolnoma prepreči, da vsled tega pridela čim največ medu. Pokazal je tudi panj, kakršne dobe od njega čebelarji v okolici in kakršne bo razpošiljala zadruga svojim članom. Ta panj je posebno pripraven za kupčijo in prepeljavo v pašo. Učil je čebelarje pitanja s sladkorjem in pokazal zato potrebne priprave. — Za njim je govoril zastopnik slov. osrednjega čebelarstva o umnem in naprednem čebelarstvu, navajal napake in jih bodril k organizaciji. Le v organizaciji je dandanes moč. Zato je priporočal, da pristopijo čebelarji k slovenskemu čebelarstvu in k prvi čebelarški zadrugi v Ilirski Bistrici. Čebelarji morajo biti organizirani, kakor so dandanes drugi stanovi. Ako bodo čebelarji organizirani, ne bodo jim medarji določevali za njih blago sramotne cene, ampak čebelarji bodo lahko dražje in lažje drugod prodali svoje blago. Čebelarstva zadruga nima namena uničiti druge čebelarstva trgovce, marveč še korist bodo imeli, ker jim ne bo treba plačevati drage inserate v tujih čebelarških listih, ker inserirala bo le zadruga. — Popoldne je g. profesor Anton Verbič razlagal čebelarjem sestavo matice, čebele in trota in opisaval njih čudežno življenje in delovanje. S skioptikonom in stenskim slikami je pojasnjeval razlago. — Zatem se je pri čebelnjaku poučevalo, kako se vliva in uporablja umetno satovje, narejajo roji, odkriva satovje, iztrčava med, umetno vzgojo plemenskih matic in drugo. Cel dan so čebelarji z največjim zanimanjem sledili pouku in le prehitro je prišel čas ločitve. — Še nekaj moramo omeniti ob tej priliki. Opoldne je g. Urbančič Miha, železniški čuvaj v Mali Bukovici pri Il. Bistrici povabil na svoj dom tri čebelarje, da si ogledajo njegov čebelnjak, kjer jih je njegova soproga sprejela zelo gostoljubno. Tu je imel človek priliko videti, koliko lahko stori priden gospodar in skrbna gospodinja vkjub pičli plači in veliki družini. Stanovanje sicer malo, ali čedno, vse v najlepšem redu. Otroci — menda jih je bilo devet — lepo umiti, preprosto, toda čedno napravljeni, in tako lepo vzgojeni, da so lahko za vzgled marsikateri mestni družini. Med obedom so večje deklice kaj lepo deklamovale. Tudi domače živine ni manjkalo. V hlevu sta bili dve kravi in v svinjaku dva prašiča. Ta železničar in njegova soproga sta lahko za vzgled mnogim gospodarjem.

Marijina družba v Vipavi ne bo priredila 25. julija igre »Cvetica Borogradska«, ker je postojnsko glavarstvo ni dovolilo.

Tvornica za kolinsko ciklorijo se že gradi na ljubljanskem polju na Šantlovem svetu.

Družba sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja šteje zdaj

	dosmrtnih,	letnih,	vkup
v goriški nadškofiji . . .	152	10243	10395 udov,
„ krški škofiji . . .	184	6351	6535 „
„ lavantinski škofiji . . .	455	25441	25896 „
„ ljubljanski škofiji . . .	763	32366	33129 „
„ tržaško-koprski škofiji . . .	75	4639	4714 „
„ poreški in krški škofiji . . .	12	186	198 „
„ senjski in dalmatinski škofiji . . .	11	216	227 „
„ zagrebški nadškofiji . . .	23	456	479 „
„ djakovski škofiji . . .	1	67	68 „
„ bosniških škofijah . . .	8	163	171 „
„ somboteljski in drugih ogrskih škofijah . . .	2	219	221 „
„ sekovski škofiji . . .	41	399	440 „
„ videmski nadškofiji . . .	11	229	240 „
raznih krajih Avstrije in Evrope . . .	20	349	369 „
„ Ameriki . . .	21	2109	2130 „
„ Afriki in Aziji . . .	8	223	231 „
vkup	1787	83656	85443 udov.

Za nekaj se bodo te številke še spremenile po posameznih oglasilih.

Po navedenem številu so se še pomnožili dosmrtniki za 47, letniki za 1007, vkup za 1054 udov. Ker se nadajamo še nekaterih članov, posebno takih, ki se oglašajo šele, ko vidijo nove knjige v rokah sosedov, bo znašal celi prirastek nad 1200 udov.

Pomnožili so se pa člani goriške nadškofije najbolj, namreč za 554, za njimi tržaško-koprski za 260, potem lavantinski za 246, člani krške škofije za 185, Amerikanci za 63, škofiji Poreč in Krk za 30, razni kraji za 21, sekovska škofija jih je oglasila za 21, Djakovo in Bosna po 1 več. — V »črno knjigo« pa bi vpisali vse druge škofije, ako bi ne vedeli, da je tudi tam uspeh še vedno lep, ako upoštevamo gospodarsko bedo; izgubila je ljubljanska škofija 231, somboteljska 56, videmska 18, senjska in dalmatinska 12, zagrebška 8 in Afrika 6 članov.

Važno za konjerejce. Ob priliki premovanja konj v Škofljici dne 27. julija, v Mokronogu 30. julija in 31. julija v Št. Jerneju uradovala bode na novo ustanovljena komisija za nakup remontev (konj za vojaštvo) iz Maribora št. 8. Nakupovali se bodo konji za težko vožnjo, konji za ježo v starosti 4 do 7 let. Dovoljeno bo torej, da se te dni v navedene kraje razun plemenskih kobil tudi druge konje (kobile in skopljence) v pregled, oziroma nakup pripelje.

»Andreja Hoferja«, ljudsko igro v petih dejanjih ponavljajo v nedežo 25. t. m. v izobraževalnem društvu v Mengšu. Sodelovala bo mengeška godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Gostje dobro došli!

Iz Jablanice nam poročajo, da je ondi dne 5. t. m. umrl 73-letni Janez Hauptman, p. d. Jeranc, ki je bil 21 let občinski odbornik in mnogo let cerkveni ključar. Bil je zvest naročnik našega lista. N. p. v m.!

V Šmartnem v Tuhinju priredi novoustanovljeno gasilno društvo meseca avgusta veliko gozdno veselico s srečolovom.

Meteor. Iz Št. Petra pri Novem mestu se nam piše: Dne 5. julija proti 7. uri popoldne je padel blizu naše vasi, na posestvu grofa Margherija komet, ki se je pred padcem razletel na tri dele. Čuti je bilo močno, več sekund trajajoče bobnenje. — Ljudje, ki so videli leteti meteor,

so mislili, da lete goreče kače. Padel je vpričo pastirjev, ki pa oplašeni niso šli gledat. Išče mo dele, a ker je tam precej zaraščeno, nismo doslej nič našli.

Kako preganja ptujsko okrajno glavvarstvo svinjsko kugo. V rogaškem okraju je bilo dosedaj malokatero leto brez kake svinjske bolezni. Oblasti so si sicer na vse mogoče načine prizadevale, to nesrečo če ne zatreti, vsaj omejiti, pa ni šlo, dokler ni ptujsko c. kr. okrajno glavvarstvo poseglo vmes s tem, da je izdalo prepoved, češ, da posilmal ne sme nihče več na Ložno k znani božji poti darovati kakega praseta, kakor je bilo to dosedaj v navadi. Vsi smo radovedni, kake uspehe bo imela ta prepoved, upamo pa, da se bo zdaj svinjska kuga za vselej od nas pobrala.

Ameriške novice. V Jolietu je umrl 9. junija Janez Starašinič, doma iz Podzemlja. — V Butte, Mont je umrl Anton Petrovec, doma v hinski fari na Dolenjskem. — V rudniku Calumet, Mich., se je ponesrečil 26-letni Anton Zalec. — Sou-dan, Minn. V tukajšnjem rudniku je dne 31. maja med drugimi tudi ubilo mladeniča Karola Marn, doma iz Jurjevice pri Ribnici, zelo poškodovalo pa Janeza Rus iz Strug na Dolenjskem, dne 3. junija je tudi on v bolnici umrl. — Bingham Canyon, Utah. V tem kraju so bogati rudokopi, v katerih je vposlenih tudi 100 Slovencev. Pri delu se je ponesrečil Fran Seme, rodom iz Podgorice ob Savi. Utrgala se je skala, ki mu je zlomila noge. Težko bo okrevail.

V Ameriko potujočim naj služi v vednost, da je izdal naselniški komisar Williams jako stroge naredbe. Pred vsem mora imeti vsak potnik predno izstopi na suho najmanj 125 kron denarja v gotovini. Če tega zneska nima ter tudi nima nika-kega sorodnika ali znanca, kateri bi zanj to svoto založil, ga komisija enostavno vrne v domovino. Celotni potovalci II. razreda morajo deloma pred izselniškega komisarja, koder morajo pokazati omenjeno svoto denarja. Kako strogo se sedaj v New Yorku postopa s potniki, naj se razvidi iz slučaja, da je samo na parobrodu Hamburške družbe »Präsident Lincoln« bilo vrnjenih 220 potnikov. Samo en dan je bilo vrnjenih 700 potnikov, kateri so skoro vprizorili revolto. Zato pa ljudstvo ponovno svarimo, če nimate dosti denarja, pa ostanite raje doma.

»Soseda Razumnika prasičereja«. C. kr. kinetijska družba kranjska je ravno kar priskrbela drugo izdajo te dobro znane knjige. Besedilo je ostalo neizpremenjeno, pač pa je dodan pregled vsebine po abecednem redu, ki bo vsakteremu dobrodošel, ki išče v sicer kratkem, a glede vsebine obširnem navodilu za umno prasičerejo odgovor na kako vprašanje, tičoč se praktične prasičereje. »Soseda Razumnika prasičereja«, ki je opremljena z mnogimi podobami, dobivajo družbini udje po 1 K s poštnino vred (denar je naprej poslati), za neude in v knjigotržništvu pa stane 1 K 10 h brez poštnine.

Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug je na svojem zadnjem občnem zboru izvolila sledeče predsedstvo: Pred-

sednik baron Störck, podpredsedniki: deželni računski nadsvetnik Faschingbauer, dr. Krek od ljubljanske »Zadružne zveze«, Bauchinger od nižjeavstrijske centralne blagajne in Krojher od češke zadružne zveze. Spomladi leta 1910. se priredi na Dunaju drugi veliki splošnoavstrijski zadružni shod.

Socialno-demokratska poštenost. Že večkrat se je čitalo v dnevnikih, da so nesrečni potresenci v južni Italiji še vedno izpostavljeni bedi in nezgodam. Seveda se to vsakomur čudno zdi vzpričo stotisočev, ki so se nabrali za ponesrečene. Nič čudnega se pa ne bo našim čitateljem to zdelo, če pomislijo, da imajo denar v rokah socialno-demokratski občinski odborniki v Kataniji. Tako je socialno-demokratski odbornik Galatioto poveril več tisoč lir, ki so bile namenjene za reveže. Tudi proti večim socialno-demokratskim odbornikom se je uvela preiskava, ker so jim prišli na sled, da so kradli denar za ponesrečence. Živela socialna rdeča usmiljenost! Nič boljši nego laški sodrugi niso tudi slovenski. Delavce izžemati in jim prazniti žepe, to znajo ti delavski »osrečevalci«.

Zveza liberalnih zadrug — pogorela. Kakor znano, so zagnali liberalci velik hrup, ko je prevzela »Gospodarska zveza« pomožno akcijo s krmili. Liberalna zveza je kar nakupila sena in zahtevala potem, da ga mora »Gospodarska zveza« od nje vzeti. Tega pa »Gospodarska zveza« ni storila, ker niti kakovost sena niti cena ni bila taka, da bi se moglo to storiti. Vsled tega je napravila liberalna zveza tožbo, a je v vseh instancah propadla. To bodo liberalci še veseli svojega dr. Zerjave!

Nekaj za gospodinje! Mnogim naročnikom in naročnicam »Domoljuba« ni znano, da obstoji že od leta 1895. v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2, v hiši, kjer je bila preje »Ljudska posojilnica«, »Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo«, čigar namen je preskrbovati člane z dobrim in cenim blagom za gospodinjstvo. Prihodnje leto praznovalo bode to društvo že petnajstletnico svojega obstanka. Društvo preskrbuje člane z vsemi potrebščinami vsakdanje kuhinje, posebno specijskim blagom vsake vrste po nizkih cenah. Dobiček, ki ga napravi društvo pri blagu, se pa koncem leta deloma razdeli med člane, deloma pa ostane v društvu kot rezervni zaklad, skupna last vseh članov. Na ta način razdelilo se je leta 1905. med člane 4316 kron, leta 1907. 3697 K, leta 1908. 4517 K in letos 5653 kron. V štirih letih razdelila se je torej med člane precejšnja svota nad 18.000 kron. Pa tudi rezervni zaklad, kateremu se sedaj pripisuje ves dobiček, ki ostane čez 5 odstotno dividendo, je narasel na precejšno svoto 13.000 kron. Ta rezervni zaklad ima namen jamčiti za vsakokratne izgube, ki bi se v bodoče pripetile, tako, da je vsaka izguba članov pri društvu popolnoma izključena. Ako se bode rezervni zaklad nabiral v tej meri kot dosedaj, bo v nekaj letih društvu omogočil, cene blagu znižati na nabavno tovarniško ceno. Kak veliki dobiček bodo potem imeli člani in

društva, bo pač vsakomur jasno. Dobiček imajo pa člani od društva že sedaj, kajti če bi se prodajalo po istih cenah kot po navadnih trgovinah, tedaj imajo člani pač novoletno 5 odstotno dividendo, to je ves denar, ki ga pri društvu izdajo za blago in brez ozira ali prvi ali zadnji dan v letu, se jim obrestuje, kot bi bil že celo leto naložen v hranilnici po pet od sto. Sicer se pa blago prodaja tudi ceneje kot po navadnih trgovinah, kar je za člane zopet nova ugodnost. V društvu gojé se tudi domače famlijarne razmere med člani in je članom tudi na razpolago dobra in zdrava pijača po nizkih cenah. Vino se prodaja na primer po 20, 24, 28, 32 itd. Zato se pač ni čuditi, da društvo trajno napreduje. Tekom prvega poletja tega čega leta pristopilo je društvu 64 novih članov in se je pri prometu 58.530 K napravilo čistega dobička okrog 6000 kron. Na Glincah kupilo je društvo tudi novo enonadstropno hišo, v kateri bo otvorenja v bližnjem času še ena društvena prodajalna za viške člane. Pri splošni draginji, ki vlada vsepovsodi, boče vsled tega za naše gospodinje najboljša samoohranba, da postanejo same trgovke s tem, da pristopijo k našemu konsumnemu društvu, v katerem odbor za člane nakupi blaga in ga mednje razdeli po stalnih cenah. Koncem leta pa razdeli mednje tudi dobiček, katerega bi imeli drugače razni večinoma nam tuji trgovci in prekupčevalci. Pojasnila daje društvena pisarna vsak večer od 6. do 8. ure, ali pa čez dan društvena prodajalka. Društveni prostori se nahajajo na Kongresnem trgu št. 2, v kletnih prostorih, in je odprto od 7. ure zjutraj do pol 2. ure popoldne in od 3. popoldne do 8. zvečer.

Gorenjske novice.

Iz ljubljanske okolice.

Moste. Star pregovor pravi: »Prezvetnost se povsod spodtika, sramota se za njo pomika.« Pri nas smo pa ta narodni izrek presukali in pravimo takole: kjer rudečkar se potika, surovina se za njim pomika; seveda velja od liberalca ravno isto. Poglejmo le v zgodovino naših občinskih volitev. Nepopisno surovino na javnem shodu v kavarni so prodajali rdečkarji. Surovino kažejo v gostilnah. Ali ni bila to surovina, ko je znani zagrizenec vrgel kozarec v Davorina Tomažiča, da se je kozarec na komolcu razletel? Na cesti je udaril socialni demokrat Martina K. iz Most. In trgovec Hafnberger je surovo napadel Ant. Kugovnika. Zoper kaplana so sklenili celo vojsko samih bat in surkov ter psov itd. In ali je Oražma Ivana žena kaj bolj oljkana? Zdi se, da hočejo socialni demokratje občino popolnoma pokidvati. In ta surova banda se skriva za hrbet raznih znanih mogotcev, ki se delajo za ljudske prijatelje. Človek, ki gre mirno po potu, ni varen pred javnim zasmehovanjem in vpitjem skozi okna. No pa ni nič čudnega, saj je znano, da so pijanci surovi. Katerega poštenega človeka ne bo sram držati s takimi surovi-

nami? Sramujejo se že sami socialni demokratje svoje divjosti. Sramujejo se pa še sedaj, ko so se zbudili iz svojega mačka. Sramujejo se pa že tudi oni veliki »izobraženi« gospodje, ki so surovi moščanski bandi držali »štango«. Rdeče može je sedaj sram zborovati v vasi. Ubrali so jo na polje k Pipanu, kjer je Lavtar na sodu pridigal. Ali je bil v sodu šnops ali vino, bo že povedal ta teden.

g Hrušica. En zgled in dokaz, da potrebuje naša šola napredka, in en migljaj, naj se naši može potegnajo za to, da bo šola večrazredna in da bo nudila otrokom več znanja, je ta-le dogodek. Lansko leto so šli iz naše šole štirje učenci, ki so hodili v šolo že šest let, v Ljubljano v obrtno šolo. Dva sta že med letom morala izstopiti, dva ki sta vstrajala do konca, sta pa prinesla domov »kljuko« in padla. Ali ni to dokaz, da se iz naše šole ne more drugam kakor za mašto nositi? Dajmo vendar otrokom priliko, da bodo postali v naši šoli sposobni, da gredo naprej v višje šole.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Trate pri Poljanski dolini. Iz občine Trate so šli tudi nekateri može na občen zbor »Kmetijske družbe« pomagat liberalcem. Govori se, da so vlekli v Ljubljano liberalno barko iz luže Pustotnik, Jezeršek, Hrovat in Paleček iz Gorenje vasi in Troha iz Todraža. Radovedni smo, kaj bo rekel na to novico naš gospod župnik, ki tako rad pove, da so ti može sedaj mirni. Mirni so zato, ker nimajo moči in veljave; kako so pa bili mirni ob času občinskih volitev, je pa znano onim, ki so imeli priliko jih takrat opazovati. Zato le ne prehitro zaupati!

g Škandal za poljansko dolino je tudi to, da imajo pri kmetijski podružnici glavno besedo može, ki nimajo s kmetijo nič opraviti, kot so Jezeršek ali pa Paleček, ki je neznano kje doma, sedaj pa hoče na Trati zvonec nositi. Res si je tu pridobil lepo premoženje, toda so mu nosile skupaj vinarje čipkarice, katerim bi se moral on odkrivati, kadar katero na cesti sreča. Tudi Jaku bi svetovali, naj bo bolj miren, in naj ne moči svojih prstov v liberalno, kmetom škodljivo gnojnico, kajti tudi njegovo blagostanje je odvisno le od dobre volje kmetov in njihovih hčera in dekel, ki delajo čipke.

g Bohinjska Srednjavas. Pritožbo proti občinskim volitvam je c. kr. deželna vlada zavrnila, ker je bila vložena po postavnem obroku osmih dni. Zakotni liberalni »advokat« na Bohinjski Bistrici, ki je pritožbo pisal, ima torej še premalo para grafov v glavi. Tudi drugi različni liberalni izvedenci niso nič pomagali. Obžalujemo! — Ob sedanjem političnem položaju, ko se odločuje usoda slovenskega naroda, ko bi je naša stranka z občudovanja vredno neustrašenostjo junaški boj za pravice Slovencev, se nam zdi neumljivo, kako more razsoden človek in zaveden Slovenec čitati liberalne slovenske liste, ki držé z Nemci in udrihajo po S. L. S. in njenih voditeljih. Žal, da je tudi pri nas par ljudi, katerih vsakdanja dušna hrana je »Slov. Narod«. — Tem, posebno ne-

komu, tudi ni všeč, da hočejo »črni« vzeti liberalcem kmetijsko družbo. — Torej smatrajo liberalci kmetijsko družbo za svojo posest! Mi pa jim povemo, da bo dobilo besedo v kmetijski družbi kmetiško ljudstvo in da bo tudi tukaj liberalni strahovladi v kratkem odklenkalo. Naš kmet se ni učil olike po visokih šolah, toda soglasna sodba tistih, ki so bili v Ljubljani na občnem zboru kmetijske družbe, je bila, da takih surovosti, kakor so jih uganjali ljubljanski liberalni škrici tamkaj, še niso videli. Ljudstvo bo iz tega seveda izvajalo posledice. — Vreme se je sedaj, kakor upamo, za nekaj časa ustanovilo. Nadejamo se, da bodo turisti in izletniki še lahko nadomestili, kar jim je pokvarilo doslej grdo vreme. — Po trudu g. upravitelja Steržaja in g. učitelja Jocifa na Koprivniku so se markirala razna pota okoli Koprivnika in se postavile orientacijske table. Napravila se je čedna bližnjica iz Jereke do Vodnikovskega razglednika, odkoder je krasen razgled po obeh dolinah prav v konec jezera. Radovljiska podružnica Slov. plan. društva bo gotovo vedela hvalo omenjenima gospodoma. — Čujemo, da namerava verski zaklad zgraditi ob jezeru novo cesto nekoliko višje nad sedanjo. Prav nič nimamo proti temu, toda, da bi se potem sedanja ob jezeru opustila, proti temu vsi kar najodločnejše protestiramo. Navsezadnje domačin sploh do jezera ne bo smel! — Istotako nam je neumljivo, kaj pomeni nameravani načrt, zagraditi pri sv. Janezu odtok jezera? Pred par leti je bil vsled povodnji že most v nevarnosti in je odneslo par mostnic, sedaj pa še ta velemodri načrt! Ali nam hočejo res uničiti in preplaviti še ta svet, ki ga imamo?

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Litija. V izobraževalnem društvu je bilo po preteku 14 dni od ustanovitve že drugo predavanje v nedeljo, 4. t. m. Predaval je g. Moškerc iz Ljubljane, še iz prejšnjih let dobro znan v Litiji, ki tudi tukajšnje razmere dobro pozna. Jako poljudno in vseskozi zanimivo je skoro v enournem govoru razvijal misli in načela izobraževalne naloge društvenih članov. Poslušalci so kaj z zanimanjem sledili govorniku in mu glasno pritrjevali. Končno je še predsednik društva kaj dobro zavnil klevetanje nasprotnikov društva. Bil je lep popoldan. V Litiji je vsesplošno zanimanje za društvo; da ne manjka zabavljave, je obsebi umevno. Pa o tem prihodnjič.

d Litija. Litijske narodne dame bodo priredile veselico v korist Cirila in Metoda. Pri tem naznanilu v »Narodu« se kaj britko pritožujejo čez nekatere izobražence v Litiji, ki neki prezirajo družbo, pač pa podpirajo obmejne Slovence in pa škofove zavode. Ta zadnja opazka je od izobraženih dam kaj neumestna. S svojim denarjem podpira lahko vsak kar hoče in kar je podpore potrebno — tudi škofove zavode. Če pa darujemo za »obmejne«,

pa vam delo olajšamo, saj gre denar v isti namen, samo po drugih rokah. Nismo nasprotniki Ciril-Metodovi družbi. Nismo pa voljni sodelovati pri družbi, pri kateri nimamo besede, že veste od kdaj. Če vam je v resnici kaj za skupno delovanje, skrbite pri vodstvu, saj vpliv imate, da napravi potrebne korake za »modus vivendi«. To za sedaj. Ako boste pa grozili še, kakor zadnjič v »Narodu«, vam ne bomo odgovora dolžni ostali — saj se predbro poznamo.

d Šmartno pri Litiji. Liberalno pevsko društvo »Zvon« je imelo pretečeno nedeljo koncert pri Robavsu. Kakor se čuje, je bila udeležba bolj pičila. Previsoke vstopnine za navadni koncert so namenoma omogočile le boljšim slojem vstop, tem pa »Zvon« ni toliko simpatičen, da bi se parili v tesnem prostoru. No pa »Zvon«, kadar zadoni, moraš, hočeš nočeš, čuti, njegov glas. Zato je po oficijelnem koncertu preskrbel še brezplačen koncert našim Šmartinčanom. Najpreje je pri »Kresu« »Zvon« zazvonil kot pristni »klerikalec« v čast svetnikoma Cirilu in Metodu. Pozno v noč se je pa »Zvon« preselil tik pred zvonik k cerkvi, kar je naravno; saj zvon to je nekaj »klerikalnega« in spada k cerkvi. Od zvonika namreč se je potem Zvonov vsled krokarij hripavi glas razlegal po vasi. Pozna se pa na prvi hip, da »Zvon« ni več tisti »Zvon«, ki je bil pod g. Bartleim — ponos Šmartna; zbit je in obrabljen, če se ne prelije, zna še počiti.

d Vače pri Litiji. Revizija ljudske hranilnice in posojilnice na Vačah se je vršila dne 7. maja 1909. Bilo je vse v lepem redu. Zadruga se vrlo razvija in zapužanje ljudstva raste dan na dan. Zadruga je že prvo upravno leto zaključila s prav lepim čistim dobičkom, namreč 444 kron 12 h. V preteklem letu se je vložilo 93.574 K 7 h, izposodilo 38.030 K. Uspešno delovanje in ugoden razvoj ji je že vsestransko zagotovljen. Po ljudski hranilnici in posojilnici se je v preteklem letu tuji razdelilo mnogo sena in drugih živinskih krmil za polovično ceno.

d Prerana smrt. Iz Vač pri Litiji nam pišejo: Dne 8. t. m. je v ljubljanski bolnišnici umrl posestnik, trgovec in gostilničar Avg. Zarnik, šele 30 let star. Bolehal je že dolgo časa. Zapuščal ženo in tri otroke. — Isti dan, ko so pokopali Zarnika, je pa umrla na porodu soproga poštarja Ilaša. Zapuščal mu devet otrok. Zvečer ob 6. uri se je osnesvestila, ob 10. je bila že mrla.

Nesreča. Franc Kračanu p. d. Praprotniku je dne 14. t. m. med vožnjo na poti proti Hotiču iz kamenoloma priletel kamen v levo nogo in mu jo zdrobil. Prišel je so ga v bolnišnico. Pravijo, da je prepozno bil naznanjen strel v kamenolomu.

Iz Št. Ruperta.

d Umrla je posestnica Jerčka Starič iz Škrlejevega. Bila je blaga dekle in dobrih rok do vsakega. Mnogo je storila tudi za gradbo »Našega Doma«, ki se bode prihodnji teden začel zidati! Naj v miru počiva! Njeno življenje in delo pa naj najde posnemovalcev!

d Darovi za »Naš Dom«: Obolnar Fr., mlinar in posestnik v Dolenji vasi pri Čatežu, 20 K, Okrošček Janez, Okrog, 4 K; Ajdišek Janez, Zabukovje, 2 K; Medvešek Marija 2 K. Bog plačaj obilo!

d Opeko so vozili za »Naš Dom«: Šalehar, Jurglič, Sadar, Steklasa, vsi iz Preslesja; Tratar, Simončič, Avsec, Zupančič, vsi iz Bistrice; Krmelj iz Brinja in grof Barbota Hlapci. Bog naj povrne staršem in vrlim mladeničem! Ob priliki prosimo še drugih!

d Mlekarna se je zastavila dobro. Sicer se še le učimo — toda ime načelnika Cerkovnika in stroga poštenost in red nam je porok, da bode mlekarna izvrstno uspevala, ko pridemo v pravi tir. Pogumno naprej! Bog in sreča junaška za blagostanje ljudstva! — Ogledala sta si mlekarne že grof Barbo in nadzornik Legvart. Jima je ugajala.

d Posestvo je prodal Franc Kristan.

d Gostilno na »škali« so hvala Bogu zaprli. Ali zdi se, da se bodo »ravfarije« in lumparije preselile sedaj v drugo, dosedaj še precej dobro gostilno. Kri in obvezane roke že pričajo to!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz šmarijske doline. Lepa je dolina šmarijska. Po nji biva skromno, tiho ljudstvo, o katerem se le malo sliši in katero se ne vtika v boje naših hudih politikov. Res, da je tudi nad to dolino vrel uporniški duh, toda ni ga več, šel je ... Pa to ljudstvo je zavzetno za vsako novo podjetje in mnogokrat je že pokazalo, da je sposobno za napredek, samo učitelja mu je treba. Lep dokaz za našo podjetnost je naša nova mlekarina. Ob novem letu se nam je rodila. In neznatna, kakor je bila, se vendar vzpenja in vzpenja. Res, da smo se zadolžili, kajti bilo je potreba prostora popolnoma pripraviti k namenu, opravo kupiti popolnoma novo, mlekarja poklicati iz Štajerske itd. Kdor je skusil, že vč, koliko je sitnosti. Upajmo, da dobimo kako podporo! Mlekarna pa nam je dala toliko opraviti, da smo popolnoma pozabili na izobraževalno delo. Število udov v izobraževalnem društvu je rapidno padlo od tristo in še čez do neznatnega števila, katero raje zamolčimo, da se še ti ne ustrašijo, kolikor jih je. Ljudstvu treba ne samo gnotno, ampak tudi duševno pomagati. — Naš gosp. dekan so bili dalj časa v topličah, da so si utrdili svoje šibko zdravje, katero jim Bog ohrani še mnogo let. Storiili so že mnogo za olepšanje cerkve in za zdravje faranov. — Tudi letos imamo delavce, da nam popravijo hram božji. Tja do Malega Šmarna dobimo dva nova stranska oltarja. Izvršujeta jih gosp. Lebar in g. Götzl v Ljubljani. Upamo, da nas njih delo zadovolji. Pridite pogledat o »žegnanju« in prepričali se boste tudi! — Kakor lansko leto, tako nas tudi letos popelje poseben romarski vlak na Bled in sv. Goro pri Gorici. Romanje se vrši 8. in 9. avgusta. — Pravi križ pa imamo z vodovodom. Vode nam navadno vsako leto o veliki suši zmanjka, vsaj deloma. Ako pa suše ni, se pa dobi kdo, ki rad ponagaja ter jo nam zapre, češ, če jaz nimam vode, naj jo pa še drugi nimajo. Da bi se

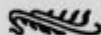
temu že vendar enkrat v okom prišlo! Mogoče se dobi še kak studenec, da se napelje v vodni nabiralnik. — Kar se letine tiče, kaže še prav dobro, samo oziromno žito je precej pozeblo, tako da se na nekaterih njivah vidi, kot bi bilo sajeno. Sadja ne bode toliko kot lansko leto. Uničil je že koj spomladi prvo cvetje sadni mrčes. Prvo seno smo že tudi pospravili. Proti koncu nam je precej ponagajalo nestanovitno vreme. Pa še drugič kaj.

d Gora nad Sodražico. Dragi »Domoljub«! Večkrat si že priobčil kaj iz naših hribov. Sprejmi v svoje predale tudi sedaj navdušene klice, ki so izšli iz našega ljudstva ob priliki ustanovitve nove župnije na Gori in ob sprejemu prvega župnega upravitelja — rojaka vlč. g. Ivana Samsa, dne 13. julija t. l.: Grmi in poka, — da od sinjega oboka — odmeva hrib in dol — v daljavo na okoli — po ribniški dolini, — Zvoni. — Pojo, pojo zvonovi — v pozdrav župnji novi, — v pozdrav grme topovi. — Odičena je z mlaji cesta, — v zastavah hiše, cerkev v vencih, — kot mlada bila bi nevesta. — In narod čaka na višini, — nestrpní že Goré so sini, — da pride skor' poslanec božji. — Iznova zagrne topiči, — zvonovi zopet se glasijo. — Po cesti tam na strmih gričih — prihaja z iskrimi konjiči — duhovnik mlad, voditelj naš. — Ponižno narod klone glave, — skrivnostno zašume zastave: — »Duh božji ž njim prihaja sveti.« — Obstane voz. Pozdravi vneti — med ljudstvom zbranim zadonijo, — veselja klici se glasijo: — »Pozdravljen bodi naš pastir! — Poklanja se ti fara mlada, ki ti voditelj zvest ji bodi, — do vzvišenih jo smotrov vodi! — Ti bodi vernim srcem nada, — ki slušala te bodo rada, — ko sveti lil boš dušam mir. — Pozdravljen bodi naš pastir!

d V Radečah pri Zidanem mostu imamo vedno dosti zabave. Podučna predavanja, skioptikon, vivarij, cirkus, kinematograf, društvene veselice itd., gre kar drugo na drugo. Videli smo tudi »Dve materi«, »Rokovnjače«, »Andreja Hoferja«; to zadnjo igro trikrat zapored: 29. junija, 4. in 11. julija. Dostikrat sem že videl kretati se to družbo na radeškem odru, ali da bi se vsak igravec tako uživel in zamislil v svojo vlogo, kakor pri »Hoferju«, to mi je bilo nekaj povse novega. Ta točnost, ti nastopi, ti značaji skupine 37 oseb so nam podali lep duševni užitek. Med igro je bilo marsikatero oko osolzeno in po igri nebroj čestitk. Mladenci in dekleta, le čvrsto naprej v tej smeri — pa k Orlom! — Nekaj novega pri nas je tudi krematorij na biciklu. Pred par tedni smo ga dobili in dobro deluje, mnogo boljše, ko naše električne leščerbe. Prva žrtev krematorija je bil zloglasni lisjak, ki je po nesreči ali nepredvidnosti padel vanj — živ, in to že večkrat, kar je še bolj čudno. Trdi celo, da mu dobro stri. Enkrat sem bil sam nepoklicana priča in res nisem opazil, da bi bil kaj ozleden. Človek bi mislil, da čuje bajko o močeradru, pa je gola resnica. — Lastnik krematorija ima domovinsko pravico v Ljubljani, a biva zdaj v Celovcu. Ne vem, kaj nam je tega spaka doli poslal! Kdo bo odgovoren, če

se mu peč podere? Na tujo lastnino ljudje vedno slabo pazijo, posebno še na tako, ki je tako priročna. — Pri nas je dobra letina, gospod urednik, zlasti za osebnosti. V tem oziru se prav veliko potrudi, da molčim za danes o drugih, nek domačin, ki čvrsto opleta s frkovci in šribarji. Rad se obdrgne, kjer ga ne srbi in popiha, kjer ga ne peče; samo gleda naj, da ne izgubi pri tem svojih dolgih tipalnic; za pamet in dobro ime se mu ni bati, je vse pod ključem. — Postajališče »Radeče« je že pod streho in bo kmalu dovršeno. Kdaj se izroči prometu, še ni določeno, gotovo pa še letos. — Prezidava in poprava stare posvetovalnice (rotovž) dobro napreduje. St. Rupert.

d Iz Krke. Celih 18 let je preteklo pri nas od zadnje tukajšnje nove maše. Zadnji naš novomašnik je bil slavnostni govornik zadnje nedelje naš domačin gosp. pesnik-župnik A. Hribar, novomašnik sam pa g. A. Zupanc. Krka se je odela v praznično obleko, lepo smo gospoda sprejeli, posebno so se postavili naši vrli Orli, kojih je bilo 15 v kroju pred velikim oltarjem. Pri slavnosti je bil tudi pričujoč g. polkovnik Šemč. Cerkveno petje je lepo vodil g. učitelj Lobč, Daničar Groznik je zložil slavnostno pesem, za obmejne Slovence se je pa nabralo 80 kron. Bog blagoslovi g. novomašnika!

Notranjske novice.

Idrijske novice.

n Novo vzgojevališče. V sredo, 14. julija, so dospele v Idrijo tri č. m. uršulinke. V jeseni bodo otvorile v novem samostanu otroški vrtec in gospodinjsko šolo. Dal Bog, da bi se v doglednem času odprla samostanska vrata tudi ljudskošolski vzgoji za žensko mladino. — Brez dvojbe bo vzgojevališče v skrbnih rokah tako odličnih redovnic velikega pomena za izboljšanje družabnih razmer v Idriji. Čč. materam uršulinkam pa želimo božjega blagoslova, obilo dobre volje in železne vztrajnosti v napornem poklicu.

n Dvojna mera ali kaj? Liberalci imajo redno svoje konventikelne. Tudi so-

cialni demokrati imajo poleg mnogih javnih shodov redno vsako soboto posvetovanja v društvenih prostorih. Da se takrat o samih rožicah, o kači, Adamu in Evi v paradizu ne pomenkujejo, razume lahko vsakdo, kdorkoli vsaj nekoliko pozna značaj teh ljudi in razmere, v katerih živimo v Idriji. Kontrolira jih nihče. — Govoriti in razpravljati smejo, kar se jim poljubi. Ali imajo ti nesebičnejši in ljudski osrečevalci poseben privilegij, da smejo delati, karkoli hočejo, dočim se pošlje vladnega komisarja na shod, ki ga priredi državni poslanec svojim volivcem! Merodajni krogi, pomislite resno: cerkve se prazniijo in s tem se tudi prijatelji države ne množijo! Gasite, kjer je treba, pri nas ni nevarnosti. Radovedni smo, v kateri razred lojalnosti nas postavljajo?

n Še vedno čitalnica. Zopet jo hočejo imeti naši novoizvoljeni, a z malimi premembami — še večinoma stari občinski očetje. Nimamo nič proti temu. Za svoje lastne groše naj jo zidajo, visoko, kakor babilonski turen. Za naše peneze, ki se tudi stekajo v občinsko blagajno, je ne bodo! Da bi mi prispevali iz naših žepov za razveseljevalne namene liberalcev in socialnih demokratov, to bi morali biti več kot na glavo udarjeni. Naj tudi delajo potem očetje v sejah duhovite opazke o klerikalni cokolji, to nam je v zabavo. Naj tam veselo prebirajo naše podpise, kolikor jim drago. Naj naša imena priobčujejo v njihovem veleslavnem žurnalu »Slov. Narodu«, to je za nas častno, če nas ta list napada! Naj se norčujejo iz petnajsterih idrijskih tercijsk, da so neumne, to trde dandanes vsi navadni tepci, čeprav niso študirali! Naj izlijejo vse golide gnojnice, kolikor je imajo, nad katehetom Fr. Oswaldom in našim Janezom Kavčičem, vse to nič ne pomaga! Mi se zmenimo za vsa zabavljanja toliko, kakor za lanski sneg. Tudi tožili vas ne bomo, ker vemo, da nič ne opravimo. Ako ne gre vam vse po sreči, spominjajte se večkrat vaših neštetih nedostojnih ljubeznivosti, s katerimi obkladate naše pristaše izza početka naše organizacije, spominjajte se vseh vaših olikanih napadov na naše prireditve, vašega zahrbtnega intrigiranja in hujskanja na raznih mestih in vaše kristalnočiste pravičnosti napram nam! In potem se še

čudite, ako smo vam sem in tja za cokoljo? O kavalirji posebne sorte ste res!

n Nesreča ali zločin? V sredo, 14. julija, dopoldne je soproga pristaša S. L. S., rudarja in posestnika Jan. Šinkovca kurila peč za kruh. Ko je žerjavico razgrnila po peči, pridjala je še nekaj polen in šla v sobo. Koj nato je v peči nastal silen pok in peč je razgnalo narazen po sobi. Polegna je odneslo iz peči v kuhinjo in tudi tam na vratih naredilo nekaj škode. Ali so ogljikovi plini povzročili to nesrečo, ali pa je bila zlobna roka vmes, se ne more trdit.

d Nova gostilna. Naš somišljenik, gostilničar in sedlar, g. Fr. Didič, postavlja radi pomanjkanja prostorov na vrtu poleg stare novo gostilno z obširnimi in zračnimi prostori. Da bode v novem prostoru za prenočevanje tudi dobro preskrbljen, se razume samo ob sebi. Vse delo ima v rokah dobroznani zidarski mojster g. Jož. Kacin. Do zime bo lična stavba dovršena in upamo, da ne bo nobeden naš somišljenik z dežele zgrešil poti mimo nje. Kjer smo bili dosedaj vedno prijazno sprejeti, dobro in ceno postreženi, ter smo se mogli mirno okrepčati, ne da bi bili morali poslušati zabavljice, tje bomo tudi v prihodnje šli. — Skrb raznih človekoljubnih liberalcev, kako se bo izplačala stavba, prepustimo rade volje njim samim. Ko bi idrijske gostilne obiskovali sami liberalci, bi gostilničarjem presneto trda predla. Ne belite si torej po nepotrebnem glav, nepoklicani jerobi! Zapomnite si še vedno veljavni stari izrek: »Bog daje srečo!«

Iz raznih krajev.

Malikamen. Na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda se je vršila pri nas »gorska veselica«. Mnogo ljudstva je bilo zbranega ob grmadi čarobnega kresa. Vse se je veselilo, od malega otroka do sivega starčka. Med odmevanjem topičev se je razlegalo veličastno narodno petje. Bil je res čarobni večer, kakoršnega se še dozdej pri nas ne spominjamo. Končno se je nabralo nekaj desetic za obmejne Slovence. Živeli!

G O R I Š K A.

TUDI TO JE KMEČKA ZADEVA.

Važno je za nas vprašanje, o katerem bomo danes razpravljali. Gre se za premostitev slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Tisti, ki ga davijo dolgovi za vrat, ima navado, da svoje upnike tolaži vedno: »Danes ne, jutri pa gotovo.« Takemu revežu je podobna tudi naša vlada, ki od leta do leta obljublja, da bo premostila učiteljskega iz Kopra v Gorico, pa tega še do danes ni izvršila. Vsaka naša vlada je namreč doslej mislila, da ima Slovence lahko za norca. Letos pa so slovenski kmečki poslanci tej nemški vladi pokazali, da se ne puste več za norca imeti. Zasluga naših poslancev bo, da bo padla ta nemška, Slovincem sovražna

vlada. Liberalci pa ob tej priliki stoje ob strani in zabavljajo zoper klerikalce, edino delo, ki ga liberalci res dobro znajo. Ta vlada bo šla kljub temu, da jo podpirajo slovenski liberalci. Pri prihodnjem zasedanju državnega zbora bodo razmere že ugodnejše, kakor je upati. Teda pri dejo naši poslanci zopet s svojimi tirjavami pred vlado. In ena med prvimi zahtevami našimi mora biti, da se možko učiteljskega iz Kopra premesti v Gorico. Potrebno je, da se za to misel zavzame tudi naše kmečko ljudstvo. Zakaj pa?

Koper je majhno gnezdo tam v Istri ob morju, kjer bi bilo pač še dovolj prostora za kake ribiške kočice; v Kopru bo morebiti tudi pripraven prostor za tiste

vrste ljudi, ki boljši del svojega življenja presede v državnih hotelih, ki jih mi zovemo kaznilnice; tudi kaka koza bi se morda med skalovjem tam okrog dobro počutila; toda za vzgojevališče učiteljev pa Koper res ni primeren. Od učitelja zahtevamo, da je izobražen na umu in po srcu. Kakšno izobrazbo pa nudi Koper dijaku? Kar se v šoli nauči, je mnogo premalo. Drugje pa ni nikjer nobene knjižnice, nobenega zavoda, kjer bi se lahko izobražal. Iz tega sledi, da je večina naših učiteljev, razun prav posebno pridnih, primeroma malo izobražena. Silne stroške nosi naš kmet za šolo. In kaj šola daje? Malo, ker učitelj sam nima, kar naj bi dajal otrokom. Če hočemo, da se bo

naša ljudska šola povzdignila, da bomo dobili res dobre učitelje, je treba najprvo skrbeti, da bode učiteljše premeščeno v Gorico, kjer je vendar mnogo bolj poskrb-jeno za izobrazbo. Kmečki stan rabi več kmečkega poduka. Učitelj naj skrbi za tak poduk v šoli. Prav! Toda, kje naj se učitelj uči? Ali naj tam na istrskih čerih in v Koprskih luknjah študira, kako se zemlja obdeluje? V goriški okolici je kmetijstvo zelo razvito in imamo tudi kmetijsko šolo v Gorici. Tu bo prilika, da se bodo dijaki izobraževali tudi v kmetijstvu.

Pa še nekaj! Koper je daleč. Zapuščeni in samim sebi so prepuščeni dijaki tam. Ne dobivajo podpor ne gmočnih, še manj pa tam kdo skrbi za njih duševno dobro. Mnogo se jih izgubi. Vdaje se pijančevanju in ponočevanju iz samega dolgega časa in osamelosti. Med takimi izkrokanimi in izpitimi fanti ima potem »Svobodna Misel« lahko delo. Iz Kopra prihajajo med naše kmečko ljudstvo najhujši brezverci, ki kvarijo potem zdravo jedro našega kmečkega stana, pred vsem našo kmečko mladino. V Gorici bi bili fantje bližje doma, bi lažje izhajali, ker bi se dobilo več podpor in vpričo domačih ljudi, dobrih znancev in drugih okolišnosti bi ne zabredli tako hitro. Naše učiteljstvo je po večini slabo, gnilo! Naj se nas ne razume napačno. Večji del našega učiteljstva je namreč pokvarjen, je liberalen, svobodomiseln. Skoro vse je izpridil Koper. Imamo pa tudi nekaj dobrih učiteljev, tem pa vsa čast!

Iz teh razlogov zahtevamo, da naj se učiteljše premesti iz zakotnega Kopra v Gorico, ki je središče slovenske Goriške!

Sijajna slavnost Orlov. Lepo je bilo 18. julija v Št. Ferjanu. Okrog 100 telovadcev se je zbralo ta dan na lepem gričku krasnih Brd, kjer so na sijajen način praznovali svoj praznik. Dopoldne so domači imeli procesijo sv. Rešnjega Telesa, ki so mu delali častno stražo Orli v kroju. Popoldne krog 2. ure so prikorakali Orli iz Mirna, Gorice in Št. Andreža. Lepo jih je pozdravil brat P. Hlede. Ob 5. uri je bila javna telovadba, proste vaje in vaje na orodju. Telovadilo je 73 telovadcev. Ogromna množica ljudstva je z velikim zanimanjem opazovala telovadbo. Po telovadbi je bila veselica, pri kateri so peli mešani zbori iz Mirna, Cerovelj in Šent Ferjana. Govor je imel Orel brat Kremžar, ki je pokazal namen bojne Orlovske organizacije. Vtis tega dne je bil na množico velikanski. Kako majhni so se nam zdeli ubogi, izgrevani agrarci, ki so ta dan nam na kljub napravili ples v Cerovem. Reče, pomilujemo vas!

Nov telovadni odsek se je v nedeljo 18. julija ustanovil v Biljah pri Gorici. Vseh odsekov je sedaj na Goriškem devet, dva se ustanovljata. Mladi Orli, le naprej!

Agrarci o duhovnikih. Opazovalec nam piše: Te dni je prišel v Gorico neki duhovnik in se ustavil v znani gostilni, kjer je kosil in izpil eno četrtinko vina. Ko je odhajal, so začeli pri sosedni mizi sedeči agrarci se norčevati iz njega in njegovega trebuha. Ko duhovnika ni bilo več v gostilni, so se pa začeli meniti med se-

boj, da žrejo že od 7. ure zjutraj, da ima od njih krčmar dobiček, ne pa od takih gospodov, kakor je bil oni, ki je izpil le eno četrtinko vina. Taki so liberalci. Vidijo pezdri v očesu svojega brata, bruna v lastnem pa ne vidijo.

Podmelec. Dne 18. julija po deseti sv. maši je predaval v našem izobraževalnem društvu kranjski deželni poslanec in župnik iz Bohinjske Bistrice č. g. Janez Pišer. Kot večak je govoril prav zanimivo o živinoreji in planšarstvu. Poslušavcem je bilo le to žal, da se je gospodu poslancu tako mudilo po opravi na Črno prst, ker bi ga bili radi poslušali še dalje časa. Gospodu predavatelju iskrena hvala za trud in požrtvovalnost!

Nesreča. V sredo dne 14. julija popoldne se je peljal semeniški profesor dr. Tarlao v Gorici na južni kolodvor, hotel oditi domov v Gradež. Ker je konj zelo dirjal, je dr. Tarlao menil, da se je splašil in v tem strahu skočil z voza. Obležal je brez zavesti. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer se je zvečer zavedel. Sedaj mu je dosti bolje.

Volitve v goriški deželni zbor so že razpisane. Splošna skupina bo volila v nedeljo dne 26. septembra; kmečka skupina voli tudi v nedeljo dne 10. oktobra; mesta in trgi volijo v četrtek dne 21. oktobra; trgovska zbornica 29. oktobra in veleposestvo v soboto dne 30. oktobra.

Stavka predilniških delavcev v Ajdovščini še vedno traja. Vzrok te stavke so neznosne razmere, ki vladajo v tej tovarni, kjer se je naravnost nečloveško postopalo od strani vodstva z delavkami in nekaterimi delavci. Želimo, da se stavka konča v prilog zatiranega delavstva in da ravnateljstvo odpusti dotične osebe, ki so trpinčile delavstvo. Saj vendar nismo v Afriki. Pri nas je odpravljeno suženjstvo.

Narodno gospodarstvo. Vinorejstvo.

Kakor je splošno znano, se nahajajo vinorejci sedaj v položaju, da ne morejo prodati svojih pridelkov. Osobito so prizadeti posestniki vinogradov na jugu naše države. Marsikdo, ki nima vpogleda v proizvodnjo vinskih pridelkov, premišljuje od kodi ta vinska mizerija. Nekateri menijo, da ljudje manj kot kedaj popijejo vina. Drugi zapet menijo, da je tuja konkurenca vzrok slabi vinski kupčiji. Toda če pogledamo kako ogromne množine vina se je pridelalo v letu 1908, in primerjamo to množino s prejšnjimi leti, je zagotetka takoj razvozlana.

Tu podajemo po uradnem poročilu o vinskih letinah, cenjenim naročnikom in bravcem »Domoljuba«, nekaj vzgledov o množinah pridelanega vina. Primerjalne številke se nanašajo na vinsko letino v letih 1899 in 1908, torej za dobo devetih let, v katerih je dosegel vinski pridelek toliko množino in razliko.

Nižja Avstrija	758.709	2.447.439
Štajerska	130.648	1.870.028
Koroška	420	457
Kranjska	114.645	390.271
Tirolska	689.866	977.448
Predarlška	1.410	1.785
Goriška in Gradiščanska	77.152	372.814
Tret	5.435	11.680
Istra	250.921	754.826
Dalmacija	1.132.093	988.835
Češka	7.410	11.020
Morava	199.083	313.948
Galicija	—	536
Bukovina	—	1.107
Skupaj	3.367.792	8.142.194

hektolitrov.

Na Kranjskem so bile od leta 1899 do 1908 sledeče vinske letine:

v letu 1899 se je pridelalo	114.645 hl
» » 1900 » » »	175.299 »
» » 1901 » » »	206.859 »
» » 1902 » » »	198.756 »
» » 1903 » » »	148.755 »
» » 1904 » » »	199.740 »
» » 1905 » » »	156.713 »
» » 1906 » » »	150.250 »
» » 1907 » » »	280.071 »
» » 1908 » » »	390.271 »

V celi Avstriji pa se je pridelalo vina od l. 1899—1908:

1899	3.367.792 hl
1900	5.213.282 »
1901	4.795.898 »
1902	4.856.914 »
1903	3.765.787 »
1904	4.483.767 »
1905	5.337.264 »
1906	4.298.404 »
1907	4.250.342 »
1908	8.142.194 »

Izmed vseh dežel, kakor kaže tabela, je nazadovala pri pridelovanju vina edina Dalmacija in sicer je pridelala v letu 1908 manj kakor v letu 1899 za 143.258 hl. Vse druge vinorodne dežele pa so pridelale ogromne večje množine vina. Vzroki so v tem, da je bilo leto 1908 izredno dobro leto za trto, poleg tega pa so se pomnožili tudi vinogradi. Ako pomislimo, da ljudje dandanašnji pijejo zelo veliko piva in da je v nekaterih krajih v navadi tudi nesrečno žganje, mora biti jasno, da zaostaja vino. Oblasti se za nobeno panogo kmetijstva tako ne brigajo, kakor ravno za pridelovanje vina. Vsled tega se vinorejstvo tudi zelo razširja, ali v korist ali v škodo kmetu, si lahko misli vsak sam. V vinorodnih krajih, kjer je vino skoro edin pridelek, je kmet navezan le na vino. Ako je letina slaba, proda morda vino nekoliko dražje, toda ga ima le malo. Ako so pa letine dobre, je še slabše, ker pridelka ne more prodati. Zato bi bilo resno misliti na to, kako priti v okom tem nedostatkom in obvarovati kmeta škode. Nekateri svetujejo, naj bi se raje na primernih krajih sadilo krumpir namesto trte. Seveda vsak kraj ni za to. Toda kjer pa je, bi pa morda res prav bilo.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

V Lincu 17. julija:

11, 53, 7, 29, 73.

V Trstu 17. julija:

9, 29, 5, 32, 44.

Očitane. Soproj (bere): »V Ameriki je ciklon v eni minuti pomedel celo mesto.« — Soprog: »Neverjetno! In naša hišina potrebuje pol ure, da pomedel eno sobo!«

Rednost. Sodnik zakonskima, ki sta se na ulici pretepala: »Ali vaju ni sram, na cesti pretepati se! Pošteni ljudje kaj takega doma opravijo!«

Krondorfer se kot naravna hamiznavoda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolešči želodca in mehurja najbolje priporoča.

Edina napaka. Krčmar: »Kako vam kaj diši klobasa?« — Gost: »Le eno napako ima.« — Krčmar: »In ta je?« — Gost: »Kar bi moralo notri biti, ni; in je notri, kar bi ne smelo biti.«

1169 **Dr. J. Demšar** 52-1
zdravnik — strokovnjak za kožne bolezni
Ljubljana, Mestna hranilnica.

Lepo in modro. Nekdo je v gostilni godel na citre. Sosed, ki se je godbe že naveličal, mu reče: »Godete kot David, le da ne tako lepo.« — »In vi,« odvrne oni hitro, »govorite kot Salomon, le da ne tako modro.«

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.
Povzročila voljo do jedi, okrepča živce, pogloblja kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spričeval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Vajenec za krojaško obrt poštenih staršev, se sprejme takoj po dogovoru pri **Fran Sitar-ju**, krojaču Kladezne ulice štev. 8 Ljubljana. 1947 1—1

Iščem krojaškega učenca pod ugodnimi pogoji. **Janko Hafner**, krojač v **Škofji Loki**. 1989 3—1

Zavžijte

vsak dan likerski kozarček **dr. Hommel-ov** Haematogen neposredno pred kosilom! Dobili boste slast do jedi, živčevje se vam ojači, utrujenost izgine in naglo se povrne telesni počutek. Zahtevajte pa izrečno pristni **dr. Hommel-ov** Haematogen in zavrnite ponarejanja! 522 1

Učenca

za mizarški obrt sprejme takoj **Ivan Kralj**, Tržič Gorenjsko. 1980 1—1

Nervozni

bo'ni na želodcu, srcu ali prsih, ali oni, ki trpe na pomanjkanju spanja, omotici, tresenju, epilepsiji, naj pijejo vsak dan mesto kave 1960 1

Rosen-ov teon

Farlon za poskus K 10, 6 kart. K 6—, Najmanjše naroč. 2 kart. Glavna založba: Lekarna v Sittendorfu 2:22 pri Dunaju, N.-Avstr.

Puške!

Lancaster . . . od K 26—
Flaubertpuška . . . 8 50
Pištola . . . 2—
Samokresl . . . 5—
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opačno 123, Češko.

Suhe gobe

kupuje **Makso Sever**,
: Ljubljana, :
Resljeva cesta št. 1.
1924 4—1

Ponudba.
Josip Antonac, Livade Istra
veleposestnik raznih vrst vinogradov.

Priporoča svojo veliko zalogo izvrstnega vina, belega in črnega, refoško za boteljke. Cena vina od 12 do 18 kron hekto (posebni refoško). Pošilja vzorce na željo. 2000 1

„ČAS“
zmanjšena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5 K na leto. Naročnino prejema sprišlilstvo v Ljubljani.

GLAVNI CENIK zastoj in franko.

Železn. pat. Roskopf ura

5 K ima šest kamnov, pristni kelnast okrov, ki ostane vedno bel kazalnik iz emajla, 36 ur idoča natančno na pol minute.
Pristne srebrne ure K 6-50
S 3 srebrn. pokrovi . . . 9-50
Srebr. tula z dvojnimi poltrovami . . . 13—
Srebrne veržice . . . 2—
Stenske ure . . . 2—
Jamstvo 3 leta ali denar nazaj, zatorej 14 dni na poskušnjo.

A. Niffman Maribor L. 1 največja tovarna ur, založba, izvoz zlatnine in srebrnine 1837 4—1

Kava

naravnost popošti zasebnikom, zajamčeno finega okusa. — Franko povzetje za 5 kilogram.

Santos reelnofin K 1230
Cuba zelena, fina . . . 1385
Salvador zelen . . . 1435
Gold-Java rumen . . . 1475
Peri-kava izredno fina . . . 1475
Portoriko I. moč . . . 1680
Pamatang, veli-koznata . . . 1975
Ceylon Pl. exqui- . . . 1830
Nežgana. Cenik zastoj. Colonial Imp. družba 1911 Reka, 133. G. 3—1

1948 Prodajo se: 6—1

1 mlatilnica in 4 slamoreznice nove, vsled razprodaje prav ceno pri **A. Sušniku**, Zaloška cesta. Za dobro blago se jamči.

Lepo posestvo

ki obsega 26 oralov, in sicer travnikov, njiv, posesti, vinograd s šrambo, nekaj že z novimi trtami nasajeno, in nekaj pašnika, na katerem se lahko redi osem glav živine. Poslopje je v dobrem stanu ter je oddaljeno tri četrti ure od postaje Mirne na Dolenjskem, (pri Trebnjem). Prodaja se radi slabih družinskih razmer in se ceni 14.000 K. Več se izve pri lastniku **Jožefu Romežu** na Kozjeku pri **Št. Rupertu** na Dolenjskem. 1944 1

Proda se 1959 1—1

lepo posestvo

v prijaznem kraju na Dolenjskem, blizu železniške postaje, in večjega trga. Posestvo obsega 52 oralov zemljišča, in sicer 40 oralov doraščene bukovke gozda, drugo njive, in travniki s poslopjem, katero je v dobrem stanju. Skupno zemljišče se nahaja prav okrog poslopja, kar je za kmeta velicega pomena. Slovenski rojaki v Ameriki, kateri želijo kupiti tukaj kako posestvo, ne zamudite te lepe prilike. Cena ugodna, proda se tudi brez gozda.

Več pove lastnik **Alojzij Paulin** v Trebnjem.

Proda se zaradi smrti 1946 1—1

posestvo in vso pohištvo

dalje vinograd na katerem zraste do 20 hektolitrov vina, mnogo sadja itd na Hrastnu, fara **Št. Rupert**. Več pove **Marija Grebeno**, Gorenjavas 20, Mokronog.

SODE

vsake velikosti iz najboljšega hrastovega lesa ima na prodaj **„Sodarska zadruga v Tacnu“**, pošta **Št. Vid nad Ljubljano**. 1998 2—1

Glavni dobiček 600.000 frankov v zlatu je dobil pri zrebanju **turških srečk** dne 1. decembra 1908 neki poročnik v Gradcu.

Turška srečka
Zrebanje že 2. avgusta 1909.
6 vsakoletnih zrebanj **6**
Glavni dobiček, menjaže
Frankov **600.000**
300.000
v zlatu brez odbitka.
Najmanjši dobiček fr. 240—
Ena srečka v gotovini kron 193— ali približno v
38 mesečnih obrokih po 6 K.
1982 — Vsaka srečka mora biti vlečena. — 2—1
Vseh 6 srečk skupaj v samo 38 mesečnih obrokih po K 10—
Že prvi obrok zagotovi igralno pravico do vseh srečk pod oblast. nadzorstvom. Naročila z poštno nakaznico.
Wieden-ska menjalnica Robert Reitter
Dunaj, IV. Hauptstrasse 20 B ☞ samo Paulanerhof ☞

K 450 000
Skupni glavni dobički v
13 vsakoletnih zrebanj **13**
Prilagodno zrebanje že
2. avgusta 1909.
I Ital. srečka rdečega križa
I ogrska srečka rdečega križa
I basiliška srečka Dombau
I srbska srečka drž. (tobač.)
I Josziv srečka (Gutes Herz.)
Vseh 5 srečk skupaj v gotovini 152 K ali približno v
38 mesečnih obrokih po K 4-50

HLAPCA ZA MLEKARNO

sprejme takoj mlekarja Šmarje-Sap pri Ljubljani. Od začetka plače 60 K na mesec in prosto stanovanje. Obenem se lahko izuči za mlekarja. 1988 1

NAZNANILO. Zaradi posebno ugodnega priloznosa nakupa konkurzne mase je spodaj podpisana tvrdka v polnojo oddala čudovito ceno, dobro, pristno, barvno, solidno blago. V svojo korist se prosi z naročilom hiteti. 1000 m čipkastih zastorov 100 cm široki prej K 1-1, sedaj K 1-10, boljši K 1-10, sedaj 65 v m; 800 m modrikastega blaga, svetle, prej 50 v, sedaj 50 v m; 800 m dvonitkaste modrega platna za predpasnike prej 85 v, sedaj 65 v; 1000 m krasnega modrega perlinnega blaga, svetle in temne barve, prej 85 v, sedaj 10 v. Lepega satina v vseh barvah in vzorcih, prej K 1-10, sedaj 75.

600 m gladke volnine 120 cm široke v vseh barvah, prej K 1-10, sedaj K 1-10, še lepše prej K 1-10, sedaj K 1-9.

500 m modernega pepita blaga, veliko in majhno karirano, 150 cm široko, prej K 1-95, sedaj 1-15.

Krasna šotška volnina za bluze in otroške obleke 120 cm široka, prej K 1-85, sedaj K 1-15.

800 lepih modernih volnenih kril v vseh velikostih, prej K 7-1, sedaj K 7-50, še lepše prej K 10-1, sedaj K 9-1.

Moderna perlinna krila, prej K 3-1, sedaj K 3-1.

300 posladnih bluz, svetle in temne, prej K 3-20, sedaj K 2-20, čisto fine, prej 6-1, sedaj K 4-10.

1000 lepih damskih pasov, črnih, prej K 1-50, sedaj 98 v. Krasne čisto židane damske gumaste pasove v vseh barvah, prej K 3-10, sedaj K 1-35.

540 gospodinskih predpasnikov, široki in trpežni, prej K 1-10, sedaj 90 v, isti zelo teški dvojni, prej K 1-10, sedaj K 1-10.

Ženske srajce iz dobrega voljanskega platna, okrašene s čipkami, prej K 1-95, sedaj K 1-10, iste z vezanim nadplečnikom, prej K 2-70, sedaj K 1-45.

420 parov trpežne krasne nogavice, prej 73 v, sedaj 45 v, še boljše 60 v.

780 parov kratkih nogavic, prej 60 v, sedaj 55 v.

Krasen židan pajčolan vseh barv prej K 1-10, sedaj K 1-35.

Dobre domače čevlje za gospode in gospe, prej K 1-50, sedaj 90 v. 800 p. dobrih čevljev, za na cesto, sive, ruf ali črne z močnimi podplati za gospode, prej K 3-1, sedaj K 1-10, za gospe, prej K 2-70, sedaj K 1-10, za otroke do 6 let 95 v, do 10 let K 1-10. Isti popolnoma iz usnja 1 par za 40 v več. Lepe damske predpasnike, prej K 3-1, sedaj K 1-10.

400 brisač za vsako porabo, prej 60 v, sedaj 35 v, boljše prej 75, sedaj 45 v.

1000 m tirolskega platna, prej 65 v, sedaj 44 v, boljše 52 v.

Močno raskav kmečko platno, prej 80 v, sedaj 55 v.

Krasno rumbarško platno 82 cm široko, prej 85 v, sedaj 55 v.

Teško, 150 cm široko, kmečko platno, prej K 1-95, sedaj K 1-35, iste 140 cm široko K 1-10 meter. Dobre oksford za srajce, 1000 m, prej 70 v, sedaj 45 v meter, zelo težek, prej 95 v, sedaj 60 v. Dobra tkanina, enostavna šir, prej 60 v, sedaj 44 v, cela širokost rjuh, prej K 1-10, sedaj 90 v. Lepe preproge za omare, dobro povečeno platno, lepo rožasto 115x70 cm, prej K 2-90, sedaj h 1-70.

400 lepih burških garnitur za dve postelji, en namizni pri, prej K 1-1, sedaj K 9-1.

300 močnih pis. zastorov, prej K 3-8, sedaj K 2-8.

600 m preprog, prej K 1-1, sedaj 60 v meter, boljše prej K 1-30, sedaj 95 v meter.

900 ducatov dobrih barvastih žepnih robcev, prej K 1-90 pol ducata, sedaj K 1-10 pol ducata, lepi žepni robci z barvastim atlas robom prej K 1-70, sedaj K 1-1, pol ducata.

350 kesov zarobljenih belih rjuh brez silva, prej K 3-1, sedaj K 1-90, zelo težke iz tirolskega platna, prej K 3-60, sedaj K 2-60. Poletne flanelne posteljne prevleke, lepo pis, prej K 4-50, sedaj 2-70. 5000 velikih klopčev dobre volne v vseh barvah, prej 30 v, sedaj 10 v klopčev, 800 vel. povsem plet. volne v vseh barvah, prej 58 v, sedaj 43 v. 300 ducatov finega vijoličastega mila vseh dišav, prej pol ducata K 1-10, sedaj 72 v. Lepe velike torbe za nakupovanje z ročajem, prej K 2-10, sedaj K 1-1. Krasne pomlad. rute za na glavo, svetle in temne, prej 68 v, sedaj 45 v. Lepe polsvilnate rute za na glavo vseh barv, prej K 3-50, sedaj K 2-30. Iste čista svila, prej K 3-20, sedaj K 4-20.

Kompletne velike lovske srajce vsake vrstne širine, prej K 1-10, sedaj 98 v, iste z dvojnimi prsi, sedaj K 1-10. Lepe turistične srajce iz flanelle in cekirja, prej K 3-1, sedaj K 1-70, še lepše K 2-10. Iste za dečke K 1-10. Dobre močne srajce vseh vrstnih širin, prej K 3-50, sedaj K 2-30, s teškimi gubami 10 v več. Moderni ovratniki vseh vrstnih širin, prej 40 v, sedaj 26 v. Zelo trpežne naramnice prej K 1-20, sedaj 70 v. Zajamčeno dobre srajce iz oksforda za gospode, boljše, prej K 2-10, sedaj K 1-35, boljše K 1-35. Dobre spodnje hlače iz gradla, bele in barvaste, prej K 1-90, sedaj K 1-10, iz zelo težkega blaga K 1-58. Dobre zgornje hlače za vsako prabo, prej K 5-9, sedaj K 3-90. Lepe otroške obleke iz dobrega perlinnega blaga, 1 vel. 1-40, z zvišanjem 30 v.

250 lepih deških matroznih oblek, 1 vel. K 1-95, z zvišanjem 40 v. Lepe čepice za dečke in dečke, prej K 1-30, sedaj 78 v. Moderne čepice za gospe, prej K 1-10, sedaj 70 v.

Od teh tu navedenih reči se vzorci ne morejo poslati, vendar se nepovojno brez napake zamenja. Navzlic teh čudovito nizkih cen dobil vsak kupec, ki kupi za več kot 10 kron, lepo praktično darilo.

Posiljalne nad 30 kron se pošiljajo stroškov proste.

„Kaufhaus zur Südbahn“

Gratec, Annenstrasse št. 68. 1706 3-1

Prosi se za natančen in razločen naslov.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštino prosto.

Dovršene postelje

bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inel-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 13, s polpuhom K 24, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 350, K 4. Proti povzetju razpošilja poštino prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les.

Za neugojajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem F 717 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

!NOVOST! Žepna-anker-ura !NOVOST!

ki kaže dneve.

dan, datum in mesec. Vsak večer ob 12 uri skočijo kazalci avtomatično okoli, s čim se pokažejo na kazalniku sami od sebe dnevi in datumi. Razun tega ima ura prima anker kolesje, dobro idoča v solidnem ožsidiranem okrovi (na željo tudi v niklu). „Remontoir“ ura se navija vrskih 30 ur, kolesje teče v 15 kamnih s kovinskim fantaz. kazalnikom. Cena samo K 10-50, 2 kosa K 20-100. Te ure razpošiljamo natančno regulirane in jamčimo za dobro kolesje s ščitnim jamstvom. Razpošilja se proti povzetju, ne da bi se doplačalo, poštino in carine prosto.

Tovarna ur
Weltal Watch, Chaux de Fonds št. 86
(Švica). Na pisma v Švico se nalepi znamka za 25 vinarjev, na dopisnice pa za 19 vinarjev. 1893-1

*Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmeletka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20
Kakovostna Pojasnila dajo se brezplačno*

Istočas sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

LJUBLJANA HAURE NEW-YORK

Francoska prekomorska družba. Odhod iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje amo 383 26-1

ED. ŠMARDAR obl. konces. potov. pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 19 nasproti znane gostilne pri „FIGOVCE“

Stojte, kočijaž, stojte — toda slišite vendar!

Tukaj smo ravno mimo peljali pri gospodu Kancu in jaz lahko zopet nazaj tečem, da si vzamem seboj moje Fayeve pristne sodenske pastile. Poletne vožnje brez Fayeveh pristnih sodenskih mineralnih pastil ne naredim nič več, odkar sem prišel pred petimi leti zelo prehlajen iz dopusta. Takrat so mi hitro pomagale Fayeve pristne sodenske, pa ko bi jih takrat imel pri sebi, potem mi ne bi bil dopust pokvarjen. Zatorej je moje navodilo: Nobene vožnje na dopust brez Fayeveh pristnih sodenskih. Dobi se iste povsod za K 125 zavojček. Odvrne naj se pa vsako ponarenje odločno nazaj. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert na Du-3431 naju IV/1, Grosse Neugasse 17. (27)

Pri naročilu 2 zavojev franko.

Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zaslbnikom

40—50 m ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, naj-novejši krasni vzorci.

Modnega cefirja za obleke bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živahne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah. 1414 10-1

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Dolgost ostankov 6—10 m zajamčeno brez napake, perlini in najboljše kakovosti.

Ako ne ugaja se denar takoj vrne in zavoj se vzame nefrankiran nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoj 40—45 m K 15- po povzetju. Po želji se tudi sortirajo.

Tkalnica R. Horner, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinejše perilo in opreme za nevesti obeljeno

rumbarško platno in obeljen gradl za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18-50.

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede trpežnosti vsako drugo opeko 6-1

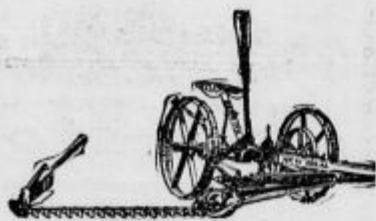
Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

Patentirano v 30. državah.

V veliki zalogi jo ima edini izdelovatelj za slovenske dežele

Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: Ivan Jelačin v Ljubljani.

Prva narodna veletrgovina z železnino

Fr. Stupica v Ljubljani

priporoča svoje izvrstne brane, pluge, kosilne stroje, slamorez-nice, mlatilnice, čistilnice, kakor tudi železniške šine, traverze, cement in sploh vse stavbene potrebščine, trombe in cevi.

1161 26-1 Točna postrežba, solidno blago!

Priložnostni nakup!
Krasna žepna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 krasno 36 ur idočo (ne 2 ur) „Gloria“ srebrno anker-rem, ura, švic. kolesje z lepo gravir. oklop-jem, s sekundnim kazalcem in lepo pozla-čeno ali posrebr. verižico natlačno idočo le za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic. ura s pozlač. verižico za 5 K. Triletno pismeno jamstvo za vsako ura. Razpoš. proti povzetju

S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus.
KRAKOV št. 48. 1-1
1945 Neštevilno priznanj in donarstev. — Za neugnajoče denar nazaj.

: TEODOR KORN :

pokrivalec streh in klepar ter vpeljavec vodovodov,
Ljubljana, Slomškove ulice št. 3 in 10
ter lastnik že 36 let obstoječe trgovine Josip Stadler v Ljubljani, Stari trg št. 9, se priporoča za napravo vseh v njegovo stroko spadajočih del. — Glavno razpoloženo za slovenske dežele za najnovejšo razsvetlilno „Brikettid“-luč, oblastveno dovoljena za upeljave v stanovanjih, go-stilnah, prodajalnah itd. Najcenejša luč, brez vsake nevar-nosti, najenostavnejša oprava. Lični mali aparat se nepo-lnjujejo z malimi „Brikettid“-kosi ter voda. Vsa poja-nila in prospekte dobi na željo vsakdo pri meni brezplačno.

Spretnega mizarskega pomočnika
sprejme **Mlakar Franc**, mizar v Višivku štev. 5,
1885 pošta Stari trg pri Rakeku. 3-1

Kmetje, pozor!

Na prodaj je hiša na Gorenjskem blizu Brezja pri Radoljici, na jako lepem kraju, v dobrem stanju, zraven je nekoliko vrta. Blizu hiše je zem-ljišče in se ga lahko dobi še več, kakor tudi gojzda, ako kdo želi. Redi se lahko več živine. Proda se iz proste roke. Cena jako nizka, torej kmetje pozor. Naslov pove uprav- ništvo „Domoljuba“.

1886 2-1

Pozor! Pozor! Pozor!

Ponudba samo za zasebnike in kupo-valce. Vse delovne trgovine v novo hišo in radi inventare pro-dajam po tovarniških cenah: 10.000 metrov ostankov, pristno barvnih in brez napake 40 m v dolžini 3-15 m za 15 K; izbrane, izdorne za 17 K. Komasa za posteljae prevleke, dvojnatga olstorda, cefira za bluze in srajce v modernem desnu, belo blago, platno, kreton, krizeta za sukne, modrikasto blago za predpasnike, flanel, vola in drugo, razpošilja po povzetju Anton Marschik, tlačnica in razpošiljalnica, Češka Čermna pri Nachodu, Češko. Moliti p n. odjemalce jamstvi s lastno besedo za trpežno 1777 blago in da jih zadovolji vsako naročilo. 1-1

Zajec & Horn

tovarna umetnega kamenja
Ljubljana Dunajska cesta 73.

:: Podružnica na Pešati, p. Dol pri Ljubljani. ::
priporoča solidne tlakove za cerkve in veže, stopnice, podboje, grobne spomenike, cevi za kanale, umetni marmor in prevzema be-tonska dela po najnižjih cenah. 1827 1-1

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeč, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

1160 26-1

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185. Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Kmettska posojilnica ljubljanske okolice

114 registrovana zadruga z neomejeno zavezo 52-1.

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 71,417.344-75

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čakovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,102.911-27

Posojajo na zemljišča po 5½% z 1½% na amortizacijo ali pa po 5½% brez amortizacije, na menice po 8%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Uradne ure: vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 4. ure, izven nedelj in praznikov.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

2961 — Ustanovljeno 1832. — 52-4

Priznано najboljšie oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, luka in steklarskega kleja. Zaloge slikarskih in pleskar-skih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Najnižje cene pri „Janezu“ na Vodnikovem trgu!

Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina

JANKO ŽELEZNIKAR

Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika kjer je vedno velika izbrana zaloge vsakovrstnega

1035 blaga za moške in ženske obleke 38-1

od najcenejše do najfinejše vrste, dalje vsakovrstnih rut, nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd.

NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!

Ta trgovina ni v nikakoli zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah

V Ameriko
in Kanado

slozna, cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 2927

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Carpathia 25. julija, Ultonia 24. avgusta
Pannonia 7. septembra 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta) 7., 28. avgusta, 18. sept., 16. oktobra, Mauretania 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

ZASTONJ

razpošilja za go-spodinjstvo vzorce platna, bombaža-stega damasta, šifona za čepice, bombaževe in plat-nene tkanine, suknene platna za postelje, kreasa, šifona, perkalja, piketa, inlet-bлага, panama celira, oksforda, kanafasa, barhenta. Kupite to blago, kakor-tudi brisače in kuhinjske brisače iz damasta, namizne prte, serviete in tudi celo garnituro vseh vrst brisač, žepnih robcev ceneje kot povsod pri **Stárek in Mácháné**, tkalnica platna, bombaža in damasta. Prop. 1114 Spj 77, Češko. 26-1

Prodase pod ugodnimi pogoji in za nizko ceno

enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20.

Poizvedbe v pisarni **dr. Frana Poček**, odvvetnika v Ljubljani, Stari trg štev. 30. 1914 (1)

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Stiskalnice za vino in sadje

z dvojnimi pritiskom „Herkules“ za ročni obrat
nidravlčne stiskalnice

1447 za visok pritisk in velika dela. 9-1
sadni mlini, grozdni mlini, stroji za odtrgavanje, kompl. naprave za pripravo mošta, stalne in pre-mične, sušilnice za sadje in sočivje, stroji za lup-ljenje in rezanje sadja, avtomat. pat. brizgalnice „Syphonia“ za vrtove, drevesnice, hmeljarne, za prenašanje in vožnje. — Weinbergove jekl. pluge in vse poljedelske stroje izdeluje in dobavlja pod jamstvom v najnovejši sestavi tovarna strojev

P. H. MAYFARTH & Co.

Dunaj U/I Taborstrasse št. 71.

Obširni ceniki zastoj in franko. Zastopniki se iščejo.

NAJBOLJŠI ČEŠKI IZVOR!

Geneno posteljno perje!
1 kg sivga skubljenega, do-brega perja 2 K; 1 kg boljše-ga K 2 40; polbelega K 2 60; be-lega 4 K; belega skubljenega K 5 10; 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega K 6 40 in 8 K; 1 kg sivga puha 6 K in 7 K; 1 kg belega pu-ha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri odjemu 5 kg se pošlje franko. 1908 50-1

Dovršene postelje zelo napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega, rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-bлага, i pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 16 K; z izredno finim polpuhom 20 K; z najfinejšim slivim puhom 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; blazine 3, 8 50 in 4. — Za neprini-denar nazaj. Zamenjava dopustna. Po povz. od 12 K višje franko.

S. BENISCH v Dešenici štev. 71, Čechy.
Ceniki zastoj in franko.

LYRA KOLESA

Priznано naj-boljši izdelak. Nedosežena v kakovosti in opreml. Odlikovan z zlato kolajno. 3 letno jamst. gl. kataloga.

Kolesarske in športne po-trebnosti, ure, orožja, muzikantje, živalski stroji, jeklene us-njene in luk-susne roči.

Najboljša tvarina, lepo delo, tek lahek so znaki Lyra koles. Dobite iste carine presto od avstrijske podružnice. Najnižje cene! Zastopniki se iščejo! C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vaš izdelak v obče dopada. Čaditi se moramo res, da zamore tovarna spravi na svetovni trg tako solidno izdelano vsem zahtevam nove dobe ustrežajoče, lahko tekoče kolo po tako nizki ceni.

LYRA-FABRIK-WERKE, Prenzlau, Postfach 678.
Zahtevajte moj cenik brezplačno.